

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 32 (915) RUGPJŪČIO - AUGUST 10

• 1967 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL 368-6813

Palangos ryžtas

Mūsų žvilgsniai, įsiekdami ateities kontūrą, vis negali atitrūkti nuo Baltijos krantų. Ir tai ne vien dėlto, kad sentimentas neleistų atsisukti nuo jų: yra gilesnių saitų. Tie krantai tebėra mūsų buities dalis, kuri aidi mūmose ne tik jausmu, ne tik ilgesiu, bet ir mintimi. Juk ties tais Baltijos krantais, Palangoje, buvo deklaruotas sutelktinis ryžtas žmonių, kurie žvelgė ateitin, ir todėl pasivadino ateitininkais. Tai įvyko prieš 40 metų, t.y. 1927 m., nei dešimtmečių nepraslinkus nuo Lietuvos nepriklausomybės atkovojo. Tada visi dar degė Lietuvos laisvės ugnimi ir visų ryžtas stiebėsi tėvynės ateitin. Dr. Domas Jasaitis, vienas iš tuometinės Palangos konferencijos kalbėtojų, pareiškė: „Mums rūpi surasti ir suprasti tas pajėgas, kurios gimdė mūsų tautoje nesulaužomą ištvermę, giedrą Dievo ir tėvynės meilę ir nelyginamą savęs išsilaikymą. Tik tai pergyvenę, mes suprasime ateitį reikalingus darbus.“ Tie darbai, lyg pavasario srovė, liejosi į bendrąjį krašto gyvenimą. Ateitininkijos eilėse buvo gana asčiai kūrinių pagėjų, kurios sutelktinai rikiavosi šakotame krašto gyvenime ir paliko žymius pėdsakus. Ateitininkija tada buvo Lietuvos atgimimo tėsėja konkrečiame, juodame gyvenime. Tiesa, ji nebuvo vienintelis Lietuvos variklis, bet žymus ir pajėgus.

Būdinga tai, kad jau tada ateitininkai ryžosi savo kūrybinį žvilgsnį perkelti iš praeities ateitin. Tai nebuvo lengva, nes dar stipriai veikė lietuviškojo romantizmo dvasia. Ypač vyresnieji, prisikaitę atgimimo epochos raštu, tebesvajoję apie didingą praeities Lietuvą, apie jos nuostabių valdovus. O tuo metu reikėjo realistių, sugebančių organizuoti ne tik mokyklas, spaudą, elementorius, bet ir pačią valstybę. Ateitininkams reikėjo kibti į konkretų darbą. Pavyzdžių daugelyje sričių nebuvo kur įsikišti — teko pasitikėti savo kūrybine iniciatyva. Visų žvilgsniai turėjo krypti ateitin ir dvasinėje, ir materialinėje srityje. Vieni tiesė dvasinius Lietuvos kelius, kiti medžiaginius. Tai buvo nuostabus, jaunatviškas Lietuvos kūrybos laikotarpis. Ir jeigu yra sakoma, kad kūryba yra procesas, kuriame gimsta būtis iš nieko, tai Lietuva ir buvo ta sutelktinė būtis, kuri buvo sukurta, jei taip galima pasakyti, iš nieko. Juk po šimtmečio rusiškos dvasinės ir medžiaginės vergijos, po pasaulinio karo Lietuva buvo visais atžvilgiais sunykusi. Ateitininkai ypač prisidėjo prie Lietuvos atstatymo dvasine-kultūrine prasme. Jaunos pajėgos, kilusios iš tėvynės griuvėsių, praskleidė naujus horizontus ir padėjo naujo gyvenimo pagrindus. Išorinių įveikimų nereikėjo — kraštas atsigavo savomis pajėgomis.

Kur tas Palangos ryžtas dabar? Gausios ateitininkijos gretos, sovietinio teroro išloktos, atsūdrė Vakaruose. Palanga tebestovi Baltijos pakrantėje, bet kur jos deklaruotasis ryžtas? Atkeliauo kartu į tremtį? Taigi, čia kyla klausimas. Atvirai tarant, to ryžto pasigendame. Kai palygini ano kūrybingojo mato ateitininkiją su dabartine, matai didelį skirtumą. Jeigu anomet visi veržėsi į dvasines augstumas, tai šiandien dauguma slenka į poilsio žemumas. Tai tarytum kariai, perkelti iš mūšio srities į saugią užfrontę, kur mielesnė savos gūžtos šiluma nei kūrybinė pastanga. Galimas daiktas, kad tai pavargusi generacija. Ji panaši į graiki mitologinį milžiną Antėjų, kuris, netekęs žemės po savo kojomis, neteko ir savo jėgos. Būtų liūdna, jeigu tik tai ta generacija ir te būtų. Šalia jos kyla nauja, kuri jau bando būti tikra prasme ateitininkiška — pagrindinį savo žvilgsnį orientuoja ateitin. Tiesa, ta ateitis miglota, kartais visai neapramatoma, tačiau viliojanti. Jon tad ir krypta atžalynas. Palangos ryžtas atgimsta juose. Kaip anomet sutelktinis elitas visu svarių palinko ateities žygiui, taip ir dabartinė karta yra sukiama rikiuotis ne Lietuvos laidotuviams, bet naujam jos atgimimui. Tai praeitis ne tik ano Palangos ryžto, bet ir aplamai kovojančios ateitininkijos tradicijos. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

KANADA PAMOKĖ DE GAULI

Prancūzijos prez. De Gaulle, apibūdinamas kelione Kanadoje savo ministerių kabineto nariams, laikėsi tokios patios linijos, kaip ir Kvebeke. Jo teiginiai, vadinais Britų Šiaurės Amerikos Aktas, kuriuo remiantis 1867 m. buvo sudaryta Kanados federacija, nesuteikė prancūzų kilmės kanadiečiams laisvės, lygybės ir brolybės. Šiuos siekius įgyvendinti jiems padėsiantį Prancūzijos vyriausybę. Tai buvo pakartotinis prez. De Gaulle kišimasis į Kanados vidaus reikalus, antrą kartą išaukęs premjero L. B. Pearsono reakcija. Nenorėdamas atšrinti jau ir taip gerokai įtemptų santykių, L. B. Pearsonas pasitenkino pastaba: „Kanados vyriausybė jau yra pareiškiusi, kad ji nepriimtina užsieniečių įsivėlimas į Kanados reikalus. Dabartinės aplinkybės papildas šiam pareiškimui nereikalingas.“

Sovietų Sąjunga šiemet pirkė Kanados 75 milijonus bušelių kviečių už \$150 milijonų. Šią žinią paskelbė prekybos min. R. Winters, susitikęs Montrealyje su sovietų prekybos min. N. Patolicėvu. Kviečiai sovietams bus pristatyti iki 1968 m. liepos 1 d. Ju dalis teks Kubai. Pasak N. Patolicėvo, Sovietų Sąjungai pigiau atsieina Kubos ausrūpinimas kanadiškais kviečiais, negu ju atvežimas į Kubą iš pačios Sovietų Sąjungos. Šia proga jis nusiskundė, kad prekybinis balansas tarp Sovietų Sąjungos ir Kanados vis dar tebėra labai nebalansas. Parnai Maskva nirkio kanadiškų kainų už \$320 milijonų. O Kanados sovietinis importas siekė tik \$11.654.000.

Aštuntoli provincijų premierių konferencija Fredrictone, New Brunswick, nagrinėdini dēmesį skyrė visuotinei medic-

nos apdraudai, kurią federacinė vyriausybė yra įsipareigojusi įvesti 1968 m. liepos 1 d. Konferencijoje dalyvavę šešių provincijų premjerai reikė nepasitenkinimą federacinės vyriausybės reikalavimais. Otava sutinkia padengti 50% apdraudos išlaidų, bet ji nori, kad apdraudos reikalus tvarkytų valdinės bendrovės, į apdraustųjų eiles per pirmuosius dvejus metus įtrauktusios 90% kiekvienos provincijos gyventojų, o vėliau — 95%. Ontario premjeras J. R. Barts sakosi nenorįs išstumti iš apdraudos srities šiuo metu jau veikiančių privačių bendrovių. Konferencijos dalyviai nutarė reikalauti, kad apdraudos klausimas aptarti būtų suaukta specialie federacinės ir provincinių vyriausybių konferencija. Jie taipgi pabrėžė reikala apsvartyti Kanados indėnų problemas.

Rugpjūčio 19 d. Kanada ruošiasi iškilmingai paminėti iškilmingai Dieppe dvidešimt penkerių metų sukaktį. Šiame Prancūzijos uoste 1942 m. rugpjūčio 19 d. buvo išlaipinti 4.963 kanadiečių kariai. Išsikišimas, de ja, nepavyko. Kanadiečiai susilaukė skaudaus pralaimėjimo, krante palikę 904 žuvusius kovos draugus ir 1.946 patekusius į vokiečių karo nelaisvę. Šis bandymas betgi turėjo didelės strateginės reikšmės, nes iš jo klaidu buvo padarytos atitinkamos išvados, ruošiantis sėkmingam sąjungininkų išsikišimui Normandijoje. Sukakties iškilmėse dalyvavo kanadiečiai, britai ir prancūzai. Jose norėjo dalyvauti ir vokiečiai, bet šis jų sumanymas nesusilaukė pritarimo. I Dieppe lėktuvu bus nugabenta Kanados šimtmečio ugnis iš šimtmečiui skirtu aukuro prie federacinio pralaimėjimo rūmų. (Nukelta į 6-tą psl.)

DAINAVA

LITHUANIAN YOUTH CAMP

Atvykusius į stovyklavietę pasitinka šis užrašas

Nuotr. Ged. Naujokaičiai

Saulės vežikas rašo atsiminimus

Pranešimas „Tėviškes Žiburiams“ iš Švedijos

„Voprosy istorii“ — solidus sovietinės istorijos žurnalas, išeinąs kas mėnesį. Jį leidžia SSSR mokslo akademijos istorijos skyrius drauge su augštojo ir specialaus vidurinio mokslo ministerija.

Retkarčiais šio žurnalo skiltyse pasirodo ir Lietuvių lietuvių rašinių. Sieminiame birželio numeryje čia atsiminimų skyrelyje debiutavo Justas Paleckis. Išspausdinta pačių smulkiųjų šriftu dešimt pilnų puslapių su pastaba „pabaiga seka“. Paleckio atsiminimai pavadinti „Aušra virš Lietuvos“, bet tai labai apgaunantis pavadinimas. Jieškant vaizdingo palyginimo tame pačiame saulės cikle, daug prasmingiau būtų čia kalbėti ne apie aušrą, bet saulėlydį. Ir tai dvejopu atžvilgiu. Tik saulėlydžiui galima vadinti Paleckio aprašomuosius įvykius, kuriuos sekė ligi šiol nesibaigianti nakties tamsa, gaubianti Lietuvos valstybingumą. Tik savo karjeros saulėlydyje politikas griebiasi memuarininko plunksnos.

Justas Paleckis nebuvo tikras politikas — tik okupantų statytinis, paslaugus svėtimos valios vykdytojas. Toks ir liko. Todėl ir jo „gulbės giesmė“, kaip matyti iš išspausdintosios pradžios, nežada nieko įdomaus. Tai lyg įkyrus įtrūkusių plokštelių kartojimasis.

Paskelbtoji dalis apima laikotarpį nuo Vilniaus sugražinimo 1939 m. rudenį iki 1940 m. gegužės. Sen bei ten nukrypstanta praeitis ligi maždaug 1931 m. Palyginti daug vietos skirta pirvuosiuose II pasaulinio karo įvykių pavaizdavimui, neturinčiam jokios dokumentinės reikšmės. Ten, kur savo pasakojime Paleckis mėgina būti kiek asmeniškis, tiek susimulka, kad pasidaro ne tik smulkmeniškas, bet tiesiog juokingas. Iš žmogaus, kuris virš ketvirtio amžiaus ištovėjo augščiausiam statytinio poste ir iš labai arti galėjo stebėti vykstančią savo tautos valstybinę tragediją, norėtusi visdėlto išgirsti kažko daugiau, negu... pasigyrimo savo literatiniams „sugebėjimais“.

Kaip nepaprastą išgyvenimą — „svarbiausią gyvenimo universitetą“ — Paleckis aprašo savo suėmimą Dimitrave. Tai buvusi baisi „koncentracijos stovykla“, kurioje mūsų herojus bijojęs net užsirašyti savo eilėraščių ir todėl jį... atmintinai išmokęs. O tas eilėraščių, Paleckio pagimdytas 1939 m. rudenį, vadinosi „Sovietinės Lietuvos išvakarės“. Deja, jis buvo išspausdintas jau tik po įjungimo į SSSR ir, matyt, gali kam nors atrodyti tik pavėluotas prisitaikėlio pareiškimas...

Lygiai „baisius“ yra Paleckio išgyvenimai tremtyje: Rygoje, Joniškyje, Mastautuose, kur jis save išvaizdavo įžymaus latvių literatūros vertėjo rolėje! Žinoma, neužmiršta paminėti ir savo vertinių iš rusų kalbos. Pats pagiria savo knygą, kurioje aprašė išpūdžius iš kelionės po SSSR. Jau buvo bemanas antrą tokia parašyti, bet netrukus pati Lietuva pasidariusi sovietinė.

Toks pats smulkmeniškas ne-

Pearsonas: nė viena tautinė grupė nėra mažumos grupė

Kanados premjeras L. B. Pearsonas, kalbėdamas ukrainiečių jaunimo organizacijų suvažiavimui Otavoje š.m. liepos 31 d., be kitko, pareiškė: „Kaip kanadiečiai, savajame krašte nebuvo reikalingi nei revoliucijos, nei civilinio karo, nei užsienio įsikišimo išlygti esamiems skirtumams, užtikrinti laisvę, tvarkyti reikalams pagal savo nusistatymą, išlaikyti savajai kanadiškai laisvei bei nepriklausomybei (nežiūrint kultūrinės kilmės), savitam gyvenimui, kuriam atspindėtų mūsų jėga ir vienybė.“

Kartu mes stipriname savo politinę vienybę konfederacijos rėmuose, apimdami kalbų ir kultūrų įvairumą. Mes mokomės branginti paskirų kultūrų lobi, tradicijas ir tautinę kilmę kaip vertingą įnašą valstybinėje mūsų raidoje. Vis labiau imame branginti ne tik dviakalbį ir dvikultūrio pagrindą reikšmę, bet ir daugiatautę bei daugiakultūrę dabarties ir ateities kanadiečių visuomenę.

Šiame krašte turime galimybę išugdyti naują ir platesnę apimtį demokratiją nei bet kuri kita valstybė prieš tai. Mūsų valstybėje nė viena tautinė grupė nėra mažumos grupė, nes kiekviena grupė turi lygią teisę puseleti tas kultūrinės vertybės, kurias ji brangina. Tai vienintelis tikras ateities kelias ne tik augančiai Kanadai, bet ir viso pasaulio taikai.“

Šiaurinės Prancūzijos Barentin miestelyje viena gatvė buvo pavadinta kanadiečio gen. H. D. G. Crerar vardu. 1944-45 m. jis vadovavo kanadiečių kariuomenės daliniams kautynėse, kurios vyko šiaurės vakarų Europoje. Miestelio burmistras Andre Marie pareiškė, kad šiuo draugišku mostu jis nori atitaisyti prez. De Gaulle šūkio „Vive le Quebec libre!“ padarytą skriaudą Kanadai. Barentin miestelį 1944 m. rugpjūčio mėn. išlaisvino kanadiečių daliniai.

Moksleivių ateitininkų stovykloje Dainavoje dr. Vytautas Vyngantas ir prof. kun. Stasys Yla, stovyklų kapelionas, po dr. Vynganto poskaito

Pasaulio įvykiai

KOMUNISTINEJE KINIOJE GALI PRASIDETI PILIETINIS KARAS. Įvyksta vis dažnesni susikirtimai tarp Maotsetungo „kultūrinės revoliucijos“ šalininkų ir jos priešių. Didžiausias jėgų išbandymas įvyko du milijonus gyventojų turinčiame pramonės centre Wuhan, kuris yra vidurinėje Kinijoje prie Jangcės upės. Iš Pekingo atsiųsti Maotsetungo „raudonieji sargai“ mėgino perimti pramonės įmonių vadovybę, bet jiems pasipriešino kariuomenė, vadovaujama vietinio komendanto gen. Chen Tsai-tao. Tvarkai atstatyti Mao pasiuntė saugumo reikalų ministrą Hsieh Fu-chih ir propagandos vyr. vadovą Wang Li-to, kuriuos gen. Chen Tsai-tao tuoju pat uždarė į kalėjimą. Premjero Cuenlai pastangų dėka sumtielį buvo paleisti ir grąžinti Pekingan. Maistą Wuhan mieste užgnaužė parašutinininkų daliniai ir Jangcės upę atplaukė karo laivai. Maskvos radijo pranešimu, susirėmimuose žuvo 470 kiniečių, sužeista 890. Iš Wuhan įtampa persimetė į Nankingą, Sanchajų ir Cankingą, kuris II D. karo metais buvo Kinijos sostinė. Kompartijos oficiozas „Liaudies Dienraštis“ kalbėdėl ginkluotų susirėmimų suvertė prezidentui Liu Shao-chi, kuris jau seniai yra patekęs į Mao nemalonę, bet, atrodo, dar nėra praradęs galios. Mao „raudonieji sargai“ dar nedrįsta ištempti jo visuotinei pajaukai ir Pekingo gatvės. Gen. Chen Tsai-tao atsidūrimas maistinininkų puosėje liudija, kad kariuomenės eilėse taipgi esama opozicijos Maotsetungui.

Prez. L. B. Johnsonas paskelbė, kad į P. Vietnamą papildomai bus pasiūta 50.000 karių. Sekančių metų birželio 30 d. bendras amerikiečių karių skaičius P. Vietname pakils iki 525.000 vyrų. Šiuo metu jų ten yra apie 454.000. Prez. L. B. Johnsonas taipgi kreipėsi į kongresą, prašydamas padidinti 10% pajamų mokesčius visiems dirbančiesiems ir bendrovių pelnui, nes priešingu atveju biudžeto deficitas gali siekti apie \$29 milijonus. Ar kongresas sutiks su prezidento prašymu, tenka abejojti. Senatoriai ir atstovų rūmų nariai yra susirūpinę artėjančiais rinkimais. Mokesčių padidinimas gali gerokai pakentėti demokratų partiją ir padėti respublikininkams. Spėjama, jog mokesčiai gali būti padidinti šiek tiek žemesniu nuosimčiu.

Arabų kraštų užsienio reikalų ministerijų konferencija įvyko Khartoum mieste, Sudane. Jos pagrindinis tikslas buvo aptarti revanšinį karą prieš Izraelį, bet ministeriai daugiausia laiką skyrė tarpusavio nesutariams išspręsti. Egiptas pasiūlė Saudi Arabijai baigti dabartinį karą Jemene, kur prez. G. A. Nasserio kariuomenė remia respublikininkus, o karalius Faisalas — karališkąjį režimą. Egiptiečių kariuomenės dalinius planuojama palaipsniui atitraukti iš Jemeno. Irakas siūlė konferencijos dalyviams rugsėjo, spalio ir lapkričio mėnesiais nutraukti naftos gamybą, kad kuro trūkumą artėjančios žiemos mėnesiais pajustų V. Europa. Nuosaikiausios linijos konferencijoje laikėsi Tunizija, kalbėdėl karo pralaimėjimo atvirai suvertusi patiems arabų kraštams. Baiginiame pranešime skelbiama, kad Sudanas buvo įgaliojtas suaukta arabų kraštų vyriausybių vadų konferenciją rugpjūčio 26 d.

Maskvoje pastebimas susirūpinimas Egipto prez. G. A. Nasserio likimu. „The Telegram“ koresp. A. Einfranko pranešimu, sovietinė kompartija nuogastauja, kad ji gali nuversti kariuomenę. Kompartijos vadai patarė G. A. Nasserui „išvalyti“ augstųjų karininkų gretas ir tuo būdu sumažinti maisto grėsmę. „Pravda“ apkaltino Izraelį, kad egiptiečiai belaisviai buvo paleisti iš nelaisvės, turinti aiškų tikslą prieš akis — G. A. Nasserio nuvertimą. Arabų kraštų politiniame žaidime G. A. Nasserui vis pavojingesnis darosi Alžerijos diktatorius gen. Boumedienne, atvirai pretenduojas į arabų vadus. G. A. Nasserio nuvertimas Maskvai būtų didelis smūgis, nes Azijos ir Afrikos valstybių vadai tada dar kartą įsitikintų, kad Sovietų Sąjungos parama nepatartina pasikliauti. Lig šios skaudaus pralaimėjimo jau yra susilaukę trys Maskvo globotiniai — Indonezijos Sukarno, Alžerijos Ben Bella ir Ganos Nkrumah.

Š. Vietnamas buvo suaukęs į Hanojų visą eilę savo ambasadorių iš užsienio kraštų. Pasitarimo tema nėra žinoma, bet spėjama, kad galėjo būti svarstytas prez. L. B. Johnsono ir sovietų premjero A. Kosyginio susitikimas Glassboro miestelyje. Pastaruoju metu Hanojaus režimas vėl pradėjo siųsti studentus studijoms į Rytų Europos komunistinius kraštus. Vien tik į Cekoslovakiją jau pasiūta 2.000 studentų. Hanojaus studentus iš tų kraštų buvo susigražinęs prieš pora metų, sekdamas Pekingo pavyzdžiu.

Spėjama, jog Sov. Sąjunga gali įsirengti karo laivyno bazę Aleksandrijos ar Port Saído uostuose. Pastaruoju metu sovietai buvo pradėję telkti savo karo laivus Viduržemio jūroje, bet jų karinį pajėgumą saisto Turkijos kontroliuojami Bosforo ir Dardanelių sąsiauriai. Už Egipto kariuomenės pakartotinį apginklavimą Kremlius greičiausiai pareikalaus bazės savo laivynui Aleksandrijoje ar Port Saide, įtaigodamas, kad sovietų laivai sustiprins Egipto pozicijas prieš Izraelį.

P. Korėjos saugumas susekė komunistų šnipų tinklą, kuris buvo suorganizuotas 1958 m. R. Berlyne. Agentais komunistai verbavo V. Vokietijoje ir kituose kraštuose studijuojančius korėjiečius. Lig šiol jau sumyta apie 70 komunistų agentų, jų tarpe nemažas skaičius gydytojų, muzikų, dailininkų ir keltas laikraščių korespondentų.

Alfredas Kruppas, vokiečių pramonininkas, mirė plaučių vėžiu, sulaukęs 59 m. amžiaus. Prieškariniai ir karo metais A. Kruppo imonės buvo tapusios pagrindine Hitlerio ginklų kalve. Už paramą naciams A. Kruppas buvo nuteistas kalėti 12 metų, bet kalėjime praleido tik pusę bausmės laiko. Jo pramonės imperija greit prisikėlė iš karo griuvėsių. Parduodamų gaminių vertė 1965 m. jau siekė 1.350.000.000. Karo metu patirti nuostoliai A. Kruppą privertė dalį savo teisių parduoti vokiečių visuomenei, o su jo mirtimi atėjo galas ir visai pramonės imperijai, lig šiol buvusiai vienos šeimos rankose. A. Kruppo vienintelis sūnus Arndtas praėjusiais metais atsisakė savo teisių, pasirinkdamas linksmą ir nerūpestingą plevėsos gyvenimą. Atrodo, kad visos A. Kruppo imonės dabar turės perėti į daugelio savininkų rankas.

Pašalpa nukentėjusiems lietuviams

Žiniomis iš BALFo centro, lietuviai iki šiol nesusidomėjo pašalpa, skiriama nukentėjusiems nuo vokiečių persekiojimo. Jungtinių Tautų komisaras tremtinių reikalams yra gavęs tris su puse milijono markių, kurios turi būti išmokėtos kaip kompensacija už padarytas vokiečių skriaudas. Taigi, ta pašalpa gali pasinaudoti tie, kurie yra buvę Vokietijos kalėjimuose, koncentracijos stovyklose ar pan. bent tris mėnesius. Taipgi pašalpa gali būti išmokėta ir lietuvių įpėdinams, jeigu jų artimieji mirė dėl persekiojimo Vokietijoje. Į tai turėtų atkreipti dėmesį ypač tie tautiečiai, kurie dabar gyvena Kanadoje, JAV ar kitur. Dar nevlų paduoti prašymus JT komisariui Zenevoje (iki š. m. rugsėjo 30 d.) Prašymų blankus galima gauti BALFo centre, 105 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211, U.S.A. Prašymus gali paduoti ir tie, kurie jau šiekdas tokias pašalpas iš Vokietijos valdžios gaus.

Redaktorius k. dr. Pr. Gaidamavičius
pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vyt. Kastytis.
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Brazilijos prezidento žmona Jolanda de Costa renka pinigų katedros statybai baigti sostinėje Brazilijoje.

* Vienuolė įsteigė naują vienuoliją vyrams. Kongregacijos vardas — "Labdaros Broliai Misijonieriai". Seselė Teresė iš Kalkutos Indijoje garsi savo galingumu darbas vargšams.

* Madagaskaro švietimo ministras G. Ratsitohara, dalyvaudamas kunigų seminarijos aukštinio jubilėjaus sukaitytose minėjimuose pareiškė linkėjimą, kad šalia mokslininkų ir technikų būtų ir gerų kunigų, sielų ganytojų.

* Augščiausias JAV teismas paskelbė, kad įstatymai, laikur draudžią vedybas tarp skirtingų rasų, yra nelegalūs, nekonsistenciniai. Teismo pirmininkas E. Warren pareiškė: "Pagal mūsų konstituciją, yra laisvė vesti arba nevesti kitos rasės asmenį; tai kiekvieno piliečio asmeninis reikalas, kurio valdžia neprivalo pažeisti".

* Japonijoje įvestos religinės radijo programos, kurių viena vadinasi "Širdies šviesa", antra "Saulės spindulys". Taipgi tris kartus per savaitę duoda religines programas ir televizija. Vadovauja misijonieriai Maryknoll.

* Vyskupas Fulton Sheen paskelbė, kad pavadinimas "Chancery Office" pakeičiamas į "Pastoral Office". Žodis "Chancery" esąs per daug artimas biurokratizmui.

* Katalikų Bendrija Švedijoje lėtai, bet pastoviai progresuoja — pareiškė Stockholmo vyskupas J. Taylor, OMI. Sėkmingai veikia katalikų moterų draugija. Šv. Elzietos seserys atlieka didelių labdaros darbų. Kun. Glosowskis įsteigė didelį Šv. Ansgaro parapijos centrą. Šiuo metu Švedijoje yra 85 katalikų kunigai.

* Puerto Rico valstybėje Kvebeko kardinolas M. Roy atidare institutą "Iustitia et Pax" šalia katalikų universiteto. Instituto tikslas — kovoti prieš neturtą, pagerinti socialinį gyvenimą.

* Vokietijos katalikų vyskupai užmezgė ryšius su ortodoksų Bendrija; nutarė pasikeisti spauda, pastoraciniais laiškais, pasikviesti profesorius konferencijoms, skirti klierikams stipendijas, sudaryti teologų, pedagogų ir sociologų diskusines grupes.

* Dešimties vaikų tėvas įstojo į vienuolyną. Manuel Varcarel, 80 metų amžiaus ispanas, priimtas į dominikonų vienuolyną. Apeigas atliko jo sūnus dominikonas.

* Numatoma, kad šiais metais Liurde atsilankys dvylia milijonų maldininkų. Yra užsakyta šeši šimtai specialių traukinių, virš šimto lėktuvų.

* Seminarijų rasti krikščionišką atsakymą ekonominėms problemoms Pietų Amerikoje įvyko liepos 15-28 d. Organizavo tarptautinė katalikų studentų organizacija Pax Romana.

* Seminarijų ir universitetų kongregacija Vatikane keičia pavadinimą. Popiežius paskel-

bė, kad nuo dabar ji bus vadinama katalikiško švietimo kongregacija.

* Albanijoje komunistai uždarė Tiranos mieste katedrą ir kitas bažnyčias ir jas pavertė "kultūros centrais". Keturi tėvai pranciškonai nužudyti.

* Kinijoje katalikybė dar gyva, pareiškė vyskupas F. Hsu. Katalikai, negalėdami eiti į bažnyčias, nes jos uždarytos, melžiasi namuose, atlikdami sekmadienio pareigą.

* Konge šiuo metu yra 37 mažosios kunigų seminarijos, kurias lanko 3300 auklėtinų.

* Afrikos vyskupai rūpinasi sukrėdinti šeimų gyvenimą. Pirmiausia jie siekia panaikinti daugpatystę, kad tėvai nedarytų prievartos vaikų vedybose. Jie bando įtikinti, kad vienpatystė nėra baltosios rasės tradicija, bet Dievo nustatyta norma.

* Vienuolės dviratininkės Indijoje turi šūkį: "Linksmi tarnauti Viešpačiui". Yra 200 Nekalto Prasidėjimo Marijos seselių Krišnagarą vyskupijoj. Ju drabužis paprastas — sari, kaip Indijos moterų. Dvi dienas į savaitę jos lanko krikščionis ir kitatikius, moko moteris higienos, dalina vaistus, knygas, rodo filmus. Seselių kopijčioje vyksta amžina Švč. Sakramento adoracija — dvi seselės budi dieną ir naktį.

* Teologinis kongresas Toronte įvyks š.m. rugpjūčio 20-25 d. popiežiškojo instituto patalpose. Dalyvaus katalikų, protestantų ir žydų mokslininkai iš viso pasaulio. Iš katalikų pusės dalyvaus Montrealio kardinolas P. Leger, Malines kardinolas L. Suenens, Vienos kardinolas F. Koenig, iš Anglijos vysk. C. Butler, iš Romos kardinolas G. Garrone ir kt.

* Per klaidą 9 katalikų vienuolės įėjo į mahometonų šventovę Beirute, kur moterims nevalia įžengti. Dvasiškis, kuris skaitė Koraną, pamatęs vienuoles, tarė: "Šios moterys yra šventos, jos panašios apsiengusių kaip Jėzus Motina." Sešioms buvo leista sugiedoti "Sveika Karaliene" ir sukalbėti rožinį. Mahometonai labai gerbia Dievo Motiną Mariją ir tiki jos Nekaltu Prasidėjimu.

* Grįžo iš Rusijos apsiavęs. Buvęs katalikų kunigas Harold M. Koch 35 metų, kuris, prieš kelis mėnesius, protestuodamas prieš savo krašto karą Vietnamu, buvo išsižadėjęs JAV pilietybės ir išvykęs į Sovietų Sąjungą, apsiavęs grįžo į savo gimtinę. Koch sako, kad buvo vežiojamas po Sovietų Sąjungą ir pristatomas kaip pabėgėlis iš Vakarų. Pasak jo, gyvenimas Sovietų Sąjungoje nėra lengvas: trūksta ne vien laisvės, bet ir būtinų materialinių gėrybių.

* Jeronimas Kotonis, naujasis Atėnų arkivyskupas, lan-kydamasis Istanbule pas patriarchą Atenagorą aiškiai pasisakė už ekumeninį sąjūdį. Jo pirmtakas krikščionių vienybės sąjūdžiui nebuvo palankus.

B. M.

Karo atgarsiai Kremliuje

Krizė Artimuosiuose Rytuoseėjo ne pagal Kremliaus planą, tad ji tuo sukretė jį. Mat, atsirado sovietų viršūnės nepatenkintų, savotiškų oponentų vyriausybės politikai. Tai opozicijai vadovavo Aleksandras Selepinas, kuris paskutiniame kompartijos centro komiteto posėdyje smarkiai kritikavo vyriausybės politiką Art. Rytuose, nurodymams "katastrofiška" sovietų prestižo kritimą ryšium su arabų pralaimėjimu kare su Izraeliu.

Opozicija pralaimėjo

Opozicija susidarė iš vidurinės kartos komunistų vadovų, buvusių komjaunimo veikėjų, bet ji pralaimėjo. Tai matyti iš šių faktų. Visų pirma po minėto ck posėdžio įvyko eilė pakeitimų: N. Jegoričevs iš Maskvos miesto komunistų partijos vado vietos perkeltas į kitą postą. Į jo vietą paskirtas V. Grišinas, buvęs politbiuro nario pavaduotojas ir vadovavęs profsąjungai centrui. Tai postą dabar užima A. Selepinas, buvęs slapstosios policijos viršininkas ir dar neseniai pretendavęs į generalinio kompartijos sekretoriaus pareigas.

Selepinas, Jegoričevs, Semičastnyj (neseniai atleistas iš saugumo policijos šefo pareigų) ir Tass (telegrafo agentūros direk-

torius Goriunovas buvo sudarę grupę kompartijos centro komitete. Toji grupė buvo laikoma "liberališku" nukrypimu. Pašalintas iš kompartijos sekretoriato A. Selepinas, atrodo, netekė ir savo pozicijos politbiure.

Kas atsakingas?

Gresia pažeminimas tiems valdininkams ir kariškiams, kurie, politbiuro nuomone, neįspėjo vyriausybės, kad arabų kraštams trūksta pasirengimo karui. Manoma, kad už Egipto katastrofą turėsią atsakyti generolai Debajevs ir Sidorovičius — sovietų ryšininkai su draugiškų valstybių armijomis. Taipgi bus perkratyta ir "išvalyta" sovietų žvalgyba Art. Rytuose kartu su vadovybe Maskvoje. Jai priklašmas klaidingas situacijos įvertinimas.

Siuo metu politbiure yra didiosios nesklandumų dėl tolimesnės sovietų politikos Art. Rytuose. Partiniai "dogmatikai" vadinami ir "neostalininkais". Jie griežtai smerkia paramą tokiems nekomunistiniams vadams, kaip Nasseris, ir vadina tokią politiką "avantūristišką", nuostolingą ir nesutinkancią su marksizmo principais.

Kremliaus siekiai

Sovietų valstybės galva Podgornyj, kuris aplanke Kairą, Da-

maską ir Bagdadą, pažadėjo Egiptui, Sirijai ir toliau tiekti ginklus, bet nesutiko Egiptui suteikti tiek ekonominės pagalbos, kiek jam jos reikia. Manoma, kad Podgornyj pasiūlęs Egiptui vadovybei pasirašinti ekonominę pašalpą iš Amerikos.

Maskvos politikos tikslas Art. Rytuose ir toliau lieka Britanijos bei JAV įtakų sustabdymas, Turkijos ir Irano izoliavimas iš naftos teritorijų. Todėl manoma, kad be atodairos į savo vidaus konfliktus Kremlius neprisidės prie betkokių pastangų taikai kalbamajame rajone stabilizuoti. Prie sovietų vyriausybės rūpesčių prisideda dar ir jos satelitų Rytų Europoje užimtos pozicijos. Stai pvz. Rumunijos vyriausybė aiškiai davė suprantį, jog ji nesutinka su Maskvos politika Art. Rytuose, o Čekoslovakija padarė savo pastabas dėl tolimesnio arabų valstybių, ypač Egipto, ginklavimo. Prašos nuomone, Egipto prezidentas Nasseris atrodė besinaudojantis principu "pirkti, bet už prekes nemokėti".

Visdėlo Maskva yra linkusi testti caristinės Rusijos politiką Art. Rytuose: kenti tame regione Britanijos ir JAV interesus. Į Izraelį Maskva žiūri kaip į britų ir amerikiečių agentą. J. G.

Lietuvio akys Meksikos plotuose

(Tęsinys iš pr. numerio)

STASYS DALIUS

Toluca miesto turgas

Keliolika mylių tat besisukiojant staigiais vingiais, ima kristi dideliais gabalais šlapias sniegas. Oras pasidarė šaltas ir nežinia kiek dar reikės važiuoti tomis augstumomis. Užsikapstė vėl 9000 pėdų augstumas, pervažiuojame Meksikos valstybės ties seną ir pradėdame artėti prie jos sostinės Toluca. Matyti augščiausia kalnų viršūnė, padengta sniegu ir skaisčiai spindinti saulės spinduliuose. Ji taipgi vadinasi Toluca ir yra virš 15.000 pėdų augščio. Tai irgi buvęs vulkanas, kurio kraterijė dabar yra du gražūs ežerėliai Saulės ir Mėnulio vardais. Su vadovo pagalba galima užvažiuoti ant pačios vulkano viršūnės ir ten nusileisti į kraterio smėlėtą dugną. Sako, vaizdas iš vulkano viršūnės į aplinkes yra prietrenkiantis ir niekad nepamiršamas.

Netoli miesto sutinkame pakelėmis einančius ir jojančius indėnus, nes jie čia aplinkui kalnuose gyvena. Tai actekų, otmies ir metlalinckas genčių atstovai, keliaują į Toluca ar Meksikos miestą. Viena mažiame kaimelyje iš bažnyčios pasipylė būrys moterų, apsiengusių skaisčiais spalvotais drabužiais. Tai indėnės; tamsiaplaukės, garsiai klegėdamos nesuprantama kalba, basos skubiai nuėjo į kaimelį. Kiek teko matyti, moterys indėnės visuomet eina pėsčios, o vyrai, tradicines skrybėles užsimaukšlinę, keliauja pėsti ir raiti, matyt, pagal turtingumą.

Toluca miestas, turįs arti 100.000 gyventojų, yra gyvas, judrus prekybos centras Toluca vardo slėnyje. Jis yra jau visai netoli Meksikos miesto; kadangi stovi 8712 pėdų augštyje, klimatas gerokai šaltesnis. Miestas pagarsėjęs savo turumi, kuris yra didžiausias visoje Meksikoje, ir turistai suplaukia čia nusipirkti įvairių indėnų išdirbinių.

Vos įvažiavę į miestą pamatė-

me, kad pakliuvome į ypatingai gyvą, judrią atmosferą. Pilnos gatvės ir šaligatviai įvairiais genčių drabužiais apsiengusių indėnų; baltųjų — vienas kitas maišosi. Mat, pakliuvome penktadienį, kai vyksta pats didžiausias turgas, kurin suplaukia indėnai iš plačiausių kalnų apylinkių.

Turgaus aikštė užima kelis didelių miesto blokus, kur įrengtos, viena prie kitos, brezentiniai stogais palapinės ilgomis eilėmis. Taip pat didžiulis ilgas, augstas ir daugeliu grotuotų langų nusagstytas pastatas — uždara turgavietė.

Kadangi buvo pavakarė, tai dalis palapinių buvo pradėtaardyti, todėl šiukšlių aplinkui begalės. Turgaus dydis ir prekių gausumas prietrenkiantis. Mat, Toluca pagarsėjusi visokiais mėsos gaminiais, įvairių rūšių sūriais, iš avių, ožkų, karvių pieno pagamintais; taipgi indėnų siuvinėjimo darbas, vilnonėms rankaustom paklodėms, lovatišėms, molio gaminiais ir visokiais paminėm. O kur dar įvairių batai, bateliai, sandalai, kurių tiesiog stirtos prikrautos. Nejuočių pagauna mintis: kas gali gausybę tų įvairiausių dalykų išpirkti?

Eini ir eini per tą begalę palapinių surikiuotų pagal gaminių rūši. Jeigu prasidėjo daržovės, tai šimtai palapinių tik daržovėms ir vaisiams. Kai prieiti prie pieno produktų, tai tik pienas, grietinė, varškė ir gausybė sūrių nuo mažiukų iki sunkiai pakeliamų gabalų. O kai pasieki odo išdirbinius, tai visokiausi rankinukai, diržai, batai akis veria. Odniai gražūs rankinukai moterims prasideda nuo 50 pėzų, o už 100 pėzų galima visai dailu įsigyti. Tačiau atsargiai su pirkimu, nes kainų užsiprašo mažiausiai dviguba, kartais ir triguba. Nusizūrejęs patinkamą daiktą, jeigu užsiprašo pavyzdžiui 50 pėzų, tai gerai pasidėrėjęs galima gauti už 20 ar 25 pėzus. Mat, derybos čia yra me-

nas, kuriuo pardavėjas ir pirkėjas naudojami rodydami savo išpašanką iškalbingumą.

Praeinančius pardavėjai užkalbina pasiūlydami savo prekes pirma ispaniškai, bet, kai purtai galvą nesuprasdamas, beveik kiekvienas kaina pasako ir angliškai. Tačiau tokiuose turguose ir aplamai Meksikoje niekas neprašo dolerių, o jei pritrūktų pėzų, tai turi eiti į banką išsiieškoti, nes nieks nenori imti dolerių.

Mus praeinančius susistabdo viena indėnė, siūlydama pirkti pintinę. O pasirinkimas labai didelis. Kiek pasidėrėjęs nuperkame didelę ir stiprią pintinę, tinkančią pikniko gėrybėms susikrauti, už 60 pėzų. Tai nepilni 5 dol.

Pradėjus tenti grįžtame į viešbutį, nes turgaus rajonas nepasijestas, tik kur ne kur palapinėje spinksi elektros ar kitokia lempa. Kažkaip patamsyje neįjauku stumtis per tų indėnų minią — nežinia, ką jie galvoja ir kas gali atsitikti. Be to, aplinkinės gatvės pilna karčiama, iš kurių laikas nuo laiko išvirsta gerokai išsigėję meksikiečiai, laisvai strapoliodami po šaligatvi ir vis bandydami kalbinti. O kai nemoki kalbos, tai pagūščiojęs pečias eini toliau, nežinodamas kokiomis intencijomis buvai užkalbintas.

Grįžus į viešbutį jau gerokai suvargusiems ir vakarienės neberekėjo. Mat, tas skirtingas kalnų oras ir sumažėjęs slėgimas veikia gana varginančiai: jautiesi kaip gerą dozę degtinės išmaukęs. Užtat čia ir geriančių išmaukusių stipresnius gėrimus išspėjama, kad tiek pat išgėrus, kaip namuose, čia gali stipriai paveikti. Tad vairuojantiems automobilį šitokiose augstumoje ir mažas stiklės gali būti pragaistingas.

Su Toluca miestu pasibaigė mūsų kelionės etapas, ir teko atsivieškinti su Meksika, kurioje praleidome keletą idomių savaitių ir pamatėme gerokai skirtingą nuo JAV ir Kanados gyvenimą. (Pabaiga)

Knygos metrikijoje užtinkame, jog jos leideja yra Danutė Lipičūtė-Augienė, tiražas — 1.000 egz., kainą \$17.50, tekstą rinko M. Morkūno spaustuve, foto ofseto darba atliko Litho Art Studio (savininkas — V. Saulius), knygos projektas — A. Kurauskas. Leidėjos žodyje sakoma: "Šio leidinio nebūčiau galėjusi išleisti, jei į pagalbą, mano prašyti, nebūtų atėję Vytautas Saulius ir Algirdas Kurauskas. Tik jų dviejų nuosirdus ir atkaklus šviesaus vėlonies atminimo skatinimas pasiryžimas leido nugalėti darbo eigoje iškilusias kliūtis ir padovanojo lietuviams bet meno mėgėjams šią kruopščiai paruoštą Pauliaus Angiaus darbų knygą". Pauliaus Angiaus asmenį aptaria T. Lesforas Valius, o apie jį, kaip kūrėją, rašo Algirdas Kurauskas (lietuvių ir anglų kalbomis). Taip pat pateikta ir bibliografija apie Paulių Angių.

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Viešėjo "T2" ir kitų lietuviškų laikraščių bendradarbis Algimantas Astašaitis. — Rasty Česlovas Grincėvičius, buv. Cicero augš. lituanistikos mokyklės direktorius, išvyko trijų savaitių kelionei po Europą. — Dalia Kolbaitė, kuri pasižymėjo Čikagos

Mielajam VYTUI NARGELIUI pačioje jaunystės pavasario pradžioje palikus jaunimo gretas ir tragiškomis aplinkybėmis pasukus amžinybės keliu, — jo liūdintiems tėveliams, sesutei bei kitiems artimiesiems ir Rodnės apylinkei nuoširdžiausiu užuojautu reiškia ir kartu liūdi —

Jaunimo ansamblis "Baltija"

Brangiai Motinai MORTAI DIRVELIENEI mirus, dukrą MARYTĘ MARCIENĘ, sūnus JURGJ (Lietuvoje) bei RICARDĄ, seseris, brolis ir artimuosius giliai užjausdami, jungiamės liūdesyje —

Vanda ir Povilas Šepečiai

MORTAI DIRVELIENEI mirus, gilią užuojautą reiškia dukrai, sūnams, seserims, broliams, žentui ir anūkams —

B. ir H. Smitai

A + A

URSULEI GRINSKIENEI mirus, jos dukterims JONEI ir LIDIJAI, sūnui JONUI, žentui VINGELIUI, anūkams ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą —

Juozas Vaskela

Antanas Masys

Mylimai Mamytei a. a. URSULEI GRINSKIENEI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia giliam skausme liūdinčiam sūnui JONUI, dukroms — LIDIJAI, JONEI, žentui VYTAUTUI, anūkams ir artimiesiems —

Leonas ir Elena Gužauskai

Vladas ir Milda Gordon

Al ir Sylvia Robbins

ISTORINĖ POPIEŽIAUS KELIONĖ

DR. P. MACIULIS

Nuolatinis "The New York Times" bendradarbis C. I. Sulzbergeris popiežiaus Pauliaus VI-jos kelionę į Istantbulą-Konstantinopolį VII. 25-26 vadino "revoliucine". Krikščionims gatrodo, kad jis vykdė II-sios Vatikano visuotinės santarybos išreikštus pagedavimus krikščionių bendrijoms siekti apsiungimo. Dabartinį popiežių Sulzbergeris laiko vienu toliausiai keliavusių nuo renesanso laikų. Jo nuomone, popiežiaus kelionė į Turkiją tartis su Atenagoru — ortodoksų Bendrijos visuotiniu patriarchu laikytina revoliuciniu tiek Katalikų Bendrijos istorijos, tiek paties popiežiaus Pauliaus VI-jos dogmos aiškinimu apie Bendrijos primatą.

"NYT" bendradarbis primena, kad 1950 m. vasario 23 d. turėjęs ilgesnį pasikalbėjimą su tuometiniu monsignoru Montini, dirbusiu Vatikano valstybės sekretoriute. Sakosi nekartą kalbėjus su Pijumi XII-jam ir siūles sudaryti iš visų religinių bendruomenių pasaulyje vieningą akciją prieš materialistinį pasaulį. Popiežius jį tuomet iškreipęs į savo pagalbininką mons. Montini. Su pastaroju jis kalbėjus apie šaltąją karą tarp materialistinio ir antimaterialistinio pasaulio. Nors pasisakė pats nesąs religingas, tačiau manąs, kad apjungimas visų tikinčiųjų krikščionių ir kitų gatėtų palaimingai vesti kovą su materialistiniu pasauliu ir t.t. Ta proga jis paklausė, ar tokios apjungimo iniciatyvos negalėtų imtis Vatikanas? Pasak Sulzbergerio, mons. Montini atsakė, kad tas klausimas esąs sunkus ir jautrus, juoba, kad Katalikų Bendrija laiko save vienintele tikra, todėl natūralu, jog pro-

jaunųjų dailininkų grupėje "Dailė", išvyko trejų metų studijoms Sorbonos universitetatn Paryžiuje. — S. Amerikos pabaltiečių lengv. atletikos, plaukymo ir teniso pirmenybės įvyko liepos 29-30 d.d. Čikagoje. Ta proga iš kitų miestų atvyko nemaža lietuvių sportininkų ir jų vadų. Tokių tarpe buvo ir didelis sporto entuziastas iš Toronto, dabartinės mūsų Sporto Sąjungos valdybos narys kun. T. Paulius OFM. — "Lituanikos" futbolininkai liepos 30 d. turėjo žaisti taurės rungtynes prieš "Wanderers" futbolininkus. Priešrinkams nepasirodžius, laimėjimas buvo užskaitytas 1:0 lietuvių naudai. — Kun. G. Sabataitis, SJ, Lietuvių Informacijos Centro direktorius apie šią įstaigą papasakojo "Lietuvių televizijoje" programos metu liepos 28 d. — Antanas Paršelis, gyvenantis Buenos Aires mieste Argentinoje, atvyko pavičėti į Čikagą. Jis jau spėjo aplankyti kitas 8 Amerikos miestus.

Susitikimas Istanbule yra aiškus pasikeitimas Romos galvosenoje senosios žaidžios gydymo linkme. Popiežius Paulius VI yra pasakęs, kad iš savo kelionės jis tikisi pilno santykių atstatymo tarp katalikų ir ortodoksų bendrijų.

Patriarchas Atenagoras pareiškė nuolat veikęs ta kryptimi, kuria dabar žengia ir jo kolega Romoje, nepaisant to, kad kaip patriarchas turis daug mažesnę autoritetą už Vakarų katalikų popiežiaus autoritetą. Savo svarstymus Sulzbergeris, nors ir būdamas žydas, baigia gana palankiu diplomatinio linkėjimu, kad pastangos išsprendi seniausią istorijoję ginčą dviejų dvasinių vadų susitikimo proga būtų sėkmingos.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIROSI KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Paskutinieji a. a. Galvanausko metai

1963 metai buvo E. Galvanausko grįžimo į Europą metai. Iš Madagaskaro salos jis persikėlė į Prancūziją, kur jį su žmona apsiėmė globoti žmonos (pirmojo vyro) anūkas Fabien Blonde su savo šeima. Pradžioje abu Galvanauskai įsikūrė Albens mieste, Savojos provincijoje, o po kelių mėnesių persikėlė į žinomą kurortinę vietą Aix-les-Bains.

Į Prancūziją atvykęs E. Galvanauskas apniko įvairūs negalavimai: operacija, kurią nebuvo lengva pakelti, o vėliau kitos įvairios ligos, pagaliau, regėjimo sumažėjimas. Iš tikrųjų, tie treji su viršum metų Prancūzijos Savojėje buvo, deja, žmogaus su stipria širdimi kova su artėjančia mirtimi. Ernestas Galvanauskas, tiesa, gyveno, bet tai tebuvo gyvybės palaikymas įvairių, modernių vaistų pagalba. Per dieną Galvanauskas turėdavo praryti iki 17 įvairių rūšių tablečių bei kitokių vaistų. Kam teko apsilankyti Galvanausko artimųjų būte Avenue de Marlioz, Le Longchamp butų kolonijoje, galėjo įsitikinti, kad vyksta atkakli kova ir tik klausimas, kiek laiko toji kova užtruks.

9 mėnesiai prieš mirtį

Tai buvo 1966 m. spalio pradžioje. Šių eilučių autoriui teko vykti į Aix-les-Bains ir bandyti užrašyti Ernesto Galvanausko gyvenimo bei veiklos atsiminimus. Tai nebuvo lengvas uždavinys. Jau įžengus į butą, Berthe Galvanauskienė paaiškino, kad Ernestas — didelis ligonis, kad jam tenka daug naudoti vaistų, daug išlėsti. Vis dėlto teko nustepti, kai kitą kartą pats Ernestas išėjo pasitikti ir su tikru augščiau sušūduotu pasveikino iš Vokietijos atvykusį jam nepažįstamą spaudos žmogų. Taip, jis apie mane jau buvo girdėjęs iš brolio Gedimino ir kitų Čikagiešių, nes reikalinga vykti pas Ernestą ir bandyti surašyti jo veiklos atsiminimus jau buvo aptartas 1966 m. vasarą Čikagoje, o tu metų rudenį, susirašius su Prekybos Instituto bičiuliais ten pat Čikagoje, pradėtas vykdyti konkretus.

Jis dabar miega, nes pamėgė stiprių tablečių normą, — pasakojė Galvanauskienė ir davė suprasti, kad nepriklausomai Lietuvos laikotarpio (1919-1924) ir prieblaudymo meto (1939-1940) mūsų žymūs valstybininkas, politikas privalo išlėsti ir negalima jo garginti.

Susitarta "dirbti" kasdien po 3 val. po pietų. Kasdien tekdavo atsilankyti apie 3 val. ir žmona aiškino: "Ponas Galvanauskas dabar miega... Bandykite jį pažadinti..." Panašiai vyko per tris savaites, kai Galvanauskas teko garginti su mikrofonu ar be jo per 18 dienų, išskyrus tik sekmadienius, bet įjungus ir kaikiuriuos šeštadienius...

Jau trečią dieną apsilankius, žmona ir vėl pasikvietė "kan-kintoja" ir virtuvė ir pranešė, kad pas "poną Galvanauską" žymiai pakilusi temperatūra, siekusi net 41 Celsijaus, kad tai pavojus gyvybei... Jau anuomet — tai buvo 1966 m. spa-

V. ALSEIKA

lio mėn. 12 dieną — atrodė, kad Galvanausko gyvenimo kelionė jau bus besibaigianti. Teko tai pranešti ir broliui Gediminui, ir Prekybos Instituto bičiuliams Čikagoje... Tačiau stipri širdis atlaikė. Vėl table- ties (jos nebuvo pigios...) ir jau kitą dieną Ernestas šypsodamas taria: "Na, apie ką šiandien Jums pasakoti? Apie vaikystės metus, apie Zizonių kaimą ar apie tai, kaip teko dirbti Panevėžio apskrityje ir pakliūt į ka- lėjimą, o gal apie Čypėnų vals- čiaus nutarimus?" Krizė buvo praėjusi ir Galvanauskas, nors ir ne be sunkumų — atmintis vietomis buvo gerokai sušlubavusi — vis dėlto bandė atkurti praities veiklos Kaune, Zenevoje, Londone, Klaipėdoje epizodus bei ryškesnius brolių ar paskirų asmenų charakteristikas.

Tarp keturių sienų

Keli metai prieš mirtį (š. m. liepos 24) E. Galvanauskas dėl kokių tino būti kitų negalavimų jau nebegalėjo išeiti iš buto. Jo ir išvaizda buvo ligonio: naktinis chalat, šliurs. Tik re- tomis progomis jis apsiengdavo, žinoma, ne be artimųjų pa- galbos ir... jau matydavai senų laikų elegantišką Galvanaus- ką. Tai buvo tomis dienomis, kai šių eilučių autorius Galva- nauską ir jo šeimos narius jam- žino foto filmuose — tokių nu- traukų buvo daugiau kaip 30. Tačiau netrukus išsėgė eilutė, balti marškiniai vėl keliaudavo į spintą ir prasidėdavo sunkios, nejaukios ligonio dienos. Žino- ma, tas atsiminimų užrašymas, tas įkalbėjimas į magnetofono juostas (buvo įkalbėta apie 14 valandų) buvo ir Galvanausko dienų pajavirnis, bet drauge ir įtampos kėlimas. Jam buvo vietomis malonu, kai tekdavo prisiminti senuosius laikus ar atkurti ir naujesnius įvykius, pavaizduoti būdingesnius Krė- vės-Mickevičiaus, Paleckio, De- kanozovo ar Gedvilio brožius. Buvo nejauku, kai tekdavo kal- bėti į mikrofoną ir, aišku, var- žytis bei jaudintis — juk neja- kiai prieš mikrofoną jaučiasi vi- siškai sveiki žmonės, o ką jau bekalbėti apie sunkų ligonį Gal- vanauską? Buvo dar kebliau, kai jis buvo paprašytas tarti ke- lis sakinius Lietuvai per radi- ją ar jo iškurti Klaipėdoje Pre- kybos Instituto buv. auklėti- niams, Čikagoje susibūrusiems. Jam jau buvo sunku ką nors parašyti, nebuvo įmanoma skai- tyti parengto teksto, tad beliko atmintinai išskirti keletą sa- kinį ir juos bandyti atkurti, vis iš naujo kartojant. Tai bu- vus sunkus bandymas ir jis var- gais negalais pavyko.

Taigi, Galvanausko pastarųjų metų gyvenimas nebuvo jausus. Jis tapo dar liudnesniu, kai maždaug 9 mėnesius prieš mir- tį jis su dideliais sunkumais galėdavo perskaityti laišką iš Amerikos, o apie knygų ar spau- dos skaitymą jam nebuvo kal- bos. Tik su nepaprastu vargu galėjo parašyti laišką. Tiesa, dar buvo galimybė pasinaudoti moderniojo pasaulio ryšių prie- monėmis — radiju ar televizija,

tačiau jie ribojosi tik paskuti- niais įvykiais. Lietuvišką gyve- nimą jau buvo dingęs už ho- rizonto. Jau teko atsidurti tam- sos šešelyje ir tai, be abejonės, Galvanauską nepaprastai skau- dino, galbūt net greitino ir pa- čią mirtį.

Mirtis ir veteranai

Esame liudininkai, kai vienas paskui kitą su šiuo pasauliu at- siskiria mūsų žymieji valstybi- ninkai, politikai, veikėjai. Su Er- nesto Galvanausko mirtimi ne- tekome itin ryškios nepriklauso- mos Lietuvos valstybinio gyve- nimio asmenybės. Jei kas pa- klaustų, ar pavyko tinkamai už- fiksuoti Galvanausko politinės bei visuomeninės veiklos svar-biausius brožius, galima atsaky- ti — tik iš dalies. Tie užrašai tegalės sudaryti tik griaučius, pamatus būsimajai atsiminimų knygai ar monografijai. Reikės didelio, kruopštaus darbo, kad kiek galint pilniau būtų pavaiz- duota E. Galvanausko veikla.

Būtų buvę kitaip, jei pats Ve- lionis būtų laiku susirūpinęs savo atsiminimais, tačiau... bū- damas geras pasakorius žodžiu, nemėgo plunksnos. Gyvendamas 16 metų Madagaskaro saloje, buvo priverstas reikštis įvairiuose darbuose, kurie, deja, nebu- vo naudingi nei tautai, nei vi- suomenei. Tai buvo metas, kai Velionis dar buvo, palyginti, pa- jėgus ir fiziškai, ir dvasiškai. Tačiau... ar buvo galimybė kam nors vykti į tolimą salą ir ar kam nors galėjo iš viso ateiti tokia mintis: susirūpinti atsiminimais? Viskas pavėluota. Tai tikrai apgalėtina. Taip pat apgalėtina, kad Ernesta Galva- nauską taip mažai kas yra aplan- kes, ypač tais vargingais 1963-1967 metais Prancūzijoje. Vis- dėlto tenka pasidžiaugti, kad Čikagoje įsteigtas buvusio E. Galvanausko auklėtinų sambū- ris — Prekybos Instituto Bičiū- liai (šiuo metu vadovauja L. Raslaivičius). Jie ilgesni laiką Velionį rėmė ir moraliai, ir ne- mažai prisidėjo finansine para- ma. Kiek teko patirti, Velionis ypač vertino moralinę bičiulių paramą.

Kai E. Galvanauskas buvo lai- dojamas Prancūzijoje, šalia bro- lio Gedimino (iš Cicero, Ill.) da- lyvavo tik mažas būrys. Sunku buvo tikėtis, kad Europos lietu- viai, ypač iš Šveicarijos ar Vo- kietijos, gausiau būtų pagerbė Velionį, kai jis buvo primirštas dar būdamas gyvas. Tai turė- tų būti pamoka mums visiems, dar savo tarpe turintiems vie- nybę gyny susilpnėjusi valstybi- ninką, politiką ar visuomenės šulą. Galvanausko mirtis dar reiškia, kad jau baigia išskelau- ti valstybinio gyvenimo didie- ji veikėjai, kurie dažnai atveju pamirštami. Reikėtų tad laiku susirūpinti jų darbų, veiklos už- fiksavimu. O jei tai pilnintini nepavyktu, tai reikėtų kuriuo nors būdu įamžinti tų asmenų atminimą, veiklą nepriklauso- mos valstybės laikais. To reika- lauja ne tik istorija, bet ir rei- kalas supažindinti jaunąją kar- tą su žymiais mūsų valsty- bininkais.

Aukos Tautos Fondui

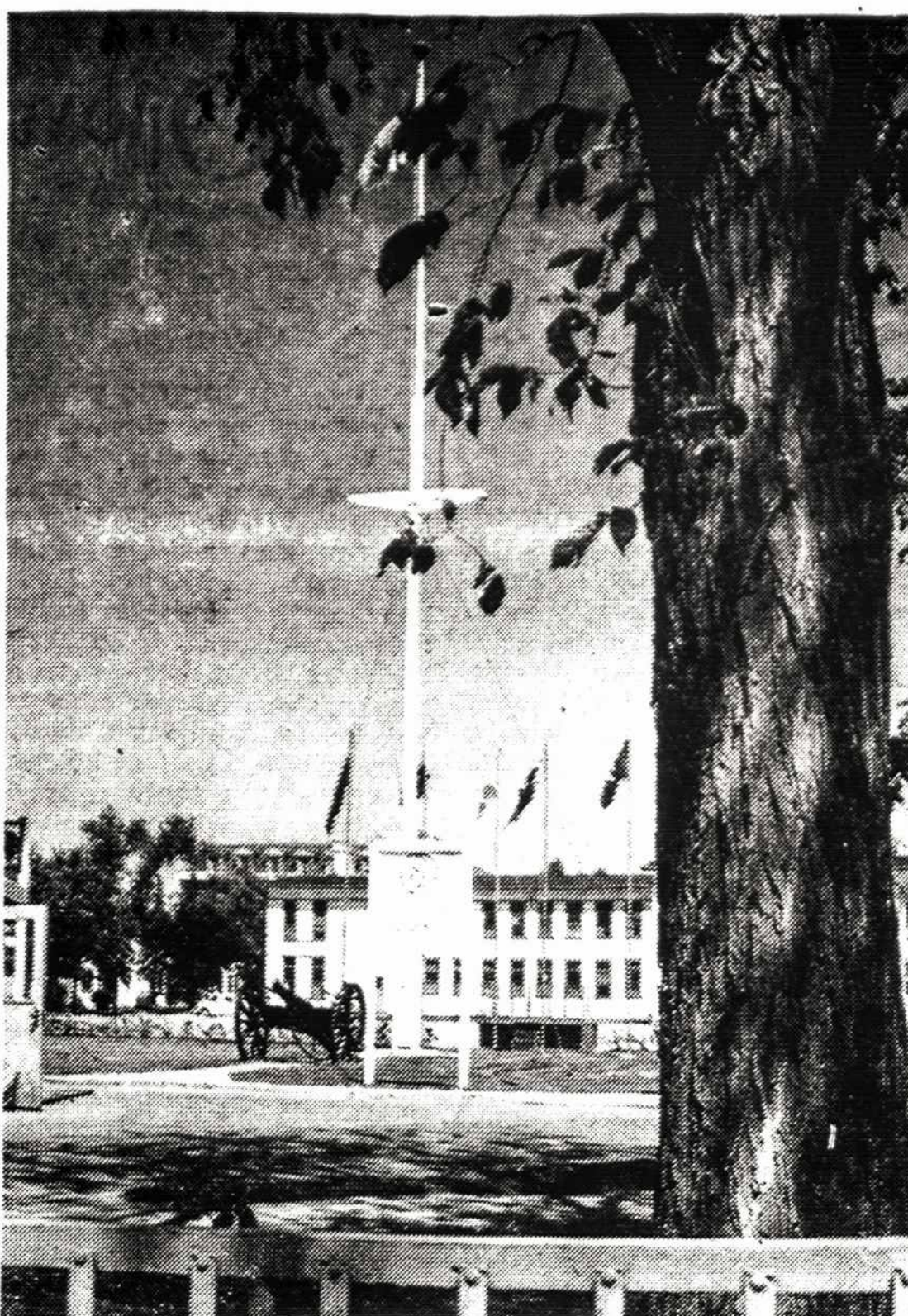
Gauta iš Winnipeg L. B-nės apylinkės per TF įgaliotinį J. De- merecką \$107. Aukoj: J. Januš- ka, M. Januška, J. Vaitiekūnas ir K. Blažys po \$10; P. Liaukevičius, Stanevičius, E. Kalasauskas, K. Mažeika, J. Demereckas ir X — po \$5; J. Mikalauskas — \$4; kun. J. Bertašius, B. Bujokienė ir A. Končius — po \$3; V. R. Simanavičius, St. Ramanauskas, V. Jančiukas, A. Radzevi- čius, J. Liaukevičienė, E. Fede- ras, V. Rutkauskas, A. Genys, T. Lukas, P. Žiminskas, J. Mali- nauskas ir A. Dudonis — po \$2; M. Daubarienė, Jauniškienė, P. Jurgelevičius, L. Bartininkas, A. Maršal, V. Marozas, A. Balčiū- nas, V. Armanavičius, P. Bag- donas, A. Noliūs, V. Zaveckie- nė, A. Kuncaitis, V. Šerkšnys ir V. Stankevičius — po \$1.

Iš St. Catharines L. B-nės apy- linkės valdybos per J. Gerevi- čių \$53 aukoj: St. Janušonis, J. Satkus, J. Girevičius, K. Stun- dzia, Z. Piliponis ir P. Polgri- mas — po \$5; J. Dainora, J. Gi- liūnas, J. Kavalėlis, J. Skeivalas, J. Morkušis, J. Sarapnickas, A. Viskosas, J. Vyšniauskas ir A. Zubrickas — po \$2; P. Baronas, K. Bogušis, K. Galdikas, J. Gri- gas ir A. Zosanas — po \$1.

Visiems aukotojams nuosirdi padėka.

Vieton mirusios Izabelės Ma- tusevičiūtės į Tautos Fondo Krašto Atstovybės sekretoriaus pareigoms pakviestas visuomeni- ninkas ir žymus Tautos Fondo rėmėjas Jonas Gustainis.

Tautos Fondo Krašto Atstovybė

Pan-American žaidynių dalyviai Winnipege apgyvendinti Fort Osborne kareivinėse, kurios pavadintos "Pan-Am Village". Jose su- tilpo 3000 sportininkų

Žaidynės, kuriose talkino kariuomenė

Mūsų bendradarbio pranešimas iš Pan-American žaidynių

"Winnipeg miesto ir Pan-Am (Kanados) žaidimų komitetas yra verti aukso medalių" — rašo "El Espectador". Kolumbijos didžiausias dienraštis. Sportininkai, žurnalistas ir svečiai nustepti Kanados gyve- nimą lygiu, maloniu winniepiečių draugiškumu ir pulkiu šios sporto šventės suorganizavimu. Daugelis jų žiaugiasi trumpomis distancijomis tarp atskirų sportavimo vietų; vienos dienos metu įmanoma pamatyti da- guma atskirai vykstančių rungtynių.

Baisiai išalkę sportininkai

Žaidynes aptarnauja daugybė sa- vanorių — nuo mažiausio berniuko, kuris sugauna už ribų išspirtą sve- dinį, iki vyresnio amžiaus žmonių, kurie turi teisę ir prižiūrėti jo pa- reigas. Talkina ir Kanados kariu- menės daliniai, padėdami eismo tvark- kyme, muzikos išpildyme, sveikatos priežiūroje, ypač maisto gamini- me didžiulį visada išalkusį sportin- kų miniai. Maisto būna trejopą, pa- vyzdžiui, žuvenis, vištiena ir jautie- nis. Bet sportininkams viskas taip skanu, ir tiek jie būna išalkę, kad kartu užsisako visus tris patiekalus. Prie to dar būna saldūs užkandžiai. Nenuostabu tad, kad vienas imty- ninkas turėjo dvi dienas pasninkau- ti, kad sugrįžti į savo natūralų, var- žybos reikalingą svorį. Vakaraus ro- domi filmai apie įvairias šiose žai- dybėse dalyvaujančias tautas; ren- giamos programos, kurias atlieka sportininkai atskiromis tautomis. Bū- na ir kiti malonumai, po kurių sun- ku užmigtį ir vadovai būna labai su- sirūpinę sekančios dienos sportin- kų rezultatais.

Geri rezultatai

Nežiūrint visų pavojų, rezultatai gana geri: sumušti net keli ligšiolini- niai pasaulio rekordai. Pz. M. Spitz (JAV) 200 m. nuplaukė per 2,064 (pasaulinis — 2,066); E. Tanner (Kanada), kuri vadinama "Mighty Mouse", liepos 26 d. laimėjo pirmą- jį aukso medalį 200 m. (augštie- lin- ka) per 2,244 (pasaulinis — 2,264). Sekančią dieną jau nuplaukus 100 m. (augštie- lin- ka) per 1,0732 (taip pat naujas pasaulinis rekordas), atrodė, kad sugrįsus naujasis didžiulis plau- kimo baseinas nuo publikos plojimo ir ovacijų. Jeigu anksčiau su kartimi peršokdavo 17 pėdų augstį, tai dabar siekiama 19 ir net 20 pėdų. Labai populiarį gimnastiką, kurios pasiro- dyms rengėjai turėjo perkelti iš ne- didelės priemiesto salės į 12.000 vietų sporto areną, ir vistiek daž- niausiai bilietai būdavo išparduoti. Kiekviena čia sporto rūšis yra jdo- mi ir neįmanoma jų visų aprašyti. Reikia pačiam dalyvauti ir išgyventi tą entuziastišką nuotaiką žaidynių metu, stebėti laimėtojų veidus, kai juos stovinčios ties savo tautos vėlia- va, skambant jų himno garsams, pa- puošia auksiniai, sidabriniai ar bron- ziniai medaliai.

Mama, sek televiziją...

Čia vyrauja tokia pakili ir drau- giška nuotaika, kad net ir pralai- mėtai neliūdi. Gal gražiausiai pasakė

V. s. ALEKSUI MATONIUI mirus, jo žmoną skautinini- kę, sūnų skautą VYTĄ ir dukrą akademikę skautę MARYTĘ nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Worcesterio "Nevėžio", "Neringos" tuntų ir ASS skyriaus skautai ir skautės

LIETUVIŠKIEJI ĮVAIRUMAI

Bandymas vertinti pastarusius įvykius

AL. GIMANTAS

Daug neramumo ir savotiško susijaudinimo i mūsų tarpą in- še gal kiek nenumatyti (o gal ir perankstyti) įvykiai lietuviš- kajame gyvenime. Sklinda daug įvairių nuomonių, prielaidų, ku- rių prieš keletą metų tikrai nie- kas negalėjo numatyti. Čia tu- rimas galvoje bent dalinis gele- žinės uždangos pakėlimas ir bent kiek laisvesnis judėjimas iš ten ir į ten. Principinis lais- vojo pasaulio lietuviu nusista- tymas niekad nebuvo pasikeitęs — Lietuva turi teisę į pilnai sa- varankišką ir nepriklausomą gy- venimą! Bet jau prieš eilę me- tų pradėjome garsiai šaukti ir reikalauti, kad geležinės uždang- gos varžtai būtų šalinami, kad Lietuvos gyventojams būtų ne- trukdomai leidžiama keliauti į Vakarus, kad Vakaruose gyve- nantiems mūsų tautiečiams ne- būtų daromos kliūtys lankytis gimtajame krašte ir pan. Šian- dien toji geležinė uždanga toli gražu nėra pašalinta. Dar tik vargais negalais, o kaikada ir niekad, mūsų tautiečių, krašte gyvenančių, nepasiekia iš čia siunčiamos knygų siuntos. Bent dalinis sušvelnėjimas jaučiamas tarpusavių vizitų srityje. Leng- viau ir greičiau sovietinės istai- gos išduoda leidimus keliauti į Vakarus giminių lankyti, bent kiek lengviau leidžiama išskirti šeimų nariams susijungti, o taip- gi kairiųjų palengvinimų susi- laukė ir i Lietuvą nuykstantieji tautiečiai. Jei anksčiau be- veik visi tegalėjo pasiekti Vil- nių ir tik ten susitikti su gim- nėmis, šiuo metu, atrodė, jau daroma daugiau išimčių: leidžia- ma bent trumpam aplankyti ir kitas Lietuvos vietas, kai kuriais atvejais net ir gimtuosius kie- mus. Jei anksčiau tokios išimtys tebuvo daromos "pažangiųjų" kalibro tautiečiams, tai dabar jau girdisi, kad ir kiti tėvynės lan- kytojai gali kartais tikėtis pana- šių palengvinimų.

Išsivijos laikraščių kronikose vis dažniau skaitome trumpas žinutes iš atskirų lietuviškųjų gyvenamųjų vietų kalbančias apie viešnagę trim ar šešiem mėnesiam iš anapus atvykusių giminių pas čia gyvenančius sa- vuosius: broliai pas brolius ar seseris, tėvai pas vaikus, ar, kai kuriais atvejais, net ir vaikai pas tėvus. Sis sovietinių istaigų mostas ar nusistatymas sudaro naujas asmeninių ryšių galimy-

bes. Ar yra abipusė nauda iš tų visų apsilankymų? Vyrauja dvi skirtingos nuomonės. Vieniems tai atrodo, kaip nepaprastos reikšmės teigiamas veiksnys, ki- tiems — priešingai. Pastarieji teigia, kad toks sovietinių istai- gų palaikomas, o gal net ir ska- tinamas reiškinys tegali tik nei- gnamai veikti abi tautos puses, ten ir čia gyvenančius, prisidė- damas prie bendrojo budrumo mažėjimo. Pirmieji teigia, kad visa, kas tik bent kiek padeda lauzti geležinę uždangą, bent kiek laisvesnis nuomonių ir idė- jų pasikeitimas kaip tik gali ar- tinti abi puses, kurios ir taip jau yra gerokai nutolusios. "Abi tautos dalys (išsivija ir tėvynė) savo visumoje, nežiūrint nuosir- daus rūpestio, tolsta viena nuo kitos: gileja psichologiniai skir- tumai, sunkėja tarpusavio su- pratimas, įvairėja galvosena, keičiasi idėjinis pasaulis. Fizi- nės nuotolis ugdo ir dvasinį at- stumą" — "TŽ" 1966. 11. 3.

Ir didžiausias optimistas šian- dien jau mato, kad Lietuvos laisvės rytuojas dar gali būti la- bai tolimas. Dvi didžiosios pa- saulio galybės, JAV ir Sov. Są- junga, stengiasi rasti, jei jau ir ne bendrą kalbą, tai bent pra- džioms įjieskoti ten, kur yra ga- lymybių ir vilties susitarti. Sa- vo metu rusai šaudė i amerikie- čių lėktuvus ir karas dėl to ne- kilo. Šiandien amerikiečiai ap- šaudo rusų laivus, ir karas dėl- to taipgi nekyla. Gal tai yra vie- ni kitų bandymas, bet jokių bū- du neatrodo, kad abi šalys no- rėtų susikibti tiesioginio karo fronte. Vandeninės bombos de- besys virš Kinijos žemyno nie- ko gero nelemia nei JAV, nei pagaliau pirmoje eilėje sovie- tams. Tai šios dienos realybė, kuri versta verčia įjieskoti ati- tinkamos orientacijos ir lietu- viškajame išsivijos gyvenime. Kaip žiūrėti i plačiau praveria- mas okupuotas Lietuvos duris? Ar tai naudinga ne tik paski- riems asmenims, bet ir visai tautai? Kokia turėtų būti mū- su laikysena sušvelnėjusios pa- dėties atveju? Atsakymo įjiesko- dami, nesistenkime būti nei per- drasūs, nei perstaigūs. Bet tas atsakas yra būtina reikalingas, nes kitaip būsime pastatyti prieš įvykius faktus, likdami visiškai bereikšmėje stebėtojų padė- tyje.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

201. V. M. (Toronto) \$100
181. V. Staškūnas papildė iki \$1.000

L. Karbūno atminimui \$235 sudėję velionies draugai karo mokyklos XVIII laidos karinin- kai po \$25; J. Tarasevičius ir N. Abromas; \$15 — M. Dambras- kas; po \$10: C. Bankauskas, P. Simanaukas, M. Ciemenis, J. Abromaitis, V. Skinderis, J. Gu- žaitis, A. Daugelavičius*, J. Ma- cas, B. Arūnas, J. Skardis*, B. Ščeponavičius, A. Balsas, A. Stančikas, K. Batūra, P. Saka- las, M. Repečka*, E. Slekas (* — Fondo nariai).

Mirusios O. Kaminskienės at- minimui \$50 atsuntė jos gim- inaitis Bostone G. Margaitis. Vi- siems aukotojams Fondas nuo- širdžiai dėkoja. Pranešame gerb. aukotojams, kad i Lietuvii Fon- do narius įrašome įnašais tik pilnas šimtinės, o nepilnos šim- tinės paliekamos kaip aukos. Jei tos aukos vėliau padidinamos

iki pilnos šimtinės, tai įnašas atitinkamai papildomas. Tai da- roma dėl balsavimo, nes kiek- vienas \$100 duoda nariui vir- ū balaš. Įrašytas i Fondo na- rius miręs asmuo turi balso tei- sę, tik jam atstovauja asmuo ar asmenys, atsuntę jo vardu įna- šą.

Saut Ste Marie lietuvių ko- lonija pirmoji išpildė savo nor- mą pagal planą su kaupu — \$2300 (\$1000 įnešė V. Staškū- nas). Daug savo darbu Fondui nusipelnė antras įgaliotinis Jur- gis Skardis nuo š. m. liepos 15 d. paskirtas šiaurinės Ontario provincijos dalies įgaliotiniu. I jo sritį įeina lietuvių gyvena- mos vietovės: Port Arthur, Fort William, Wawa, Sault Ste Marie, Manitoulin sala, Sudbury ir North Bay. Saut Ste Marie įga- liotiniu lieka A. Skardžius, Fort William — dr. E. Jasevičiūtė. Linkime srities įgaliotiniui ge- ros sėkmės.

P. Lelis, reikalų vedėjas, 325 Seaton St., Toronto 2, Ont.

SVEIKATOS KLINIKA -- Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gdomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

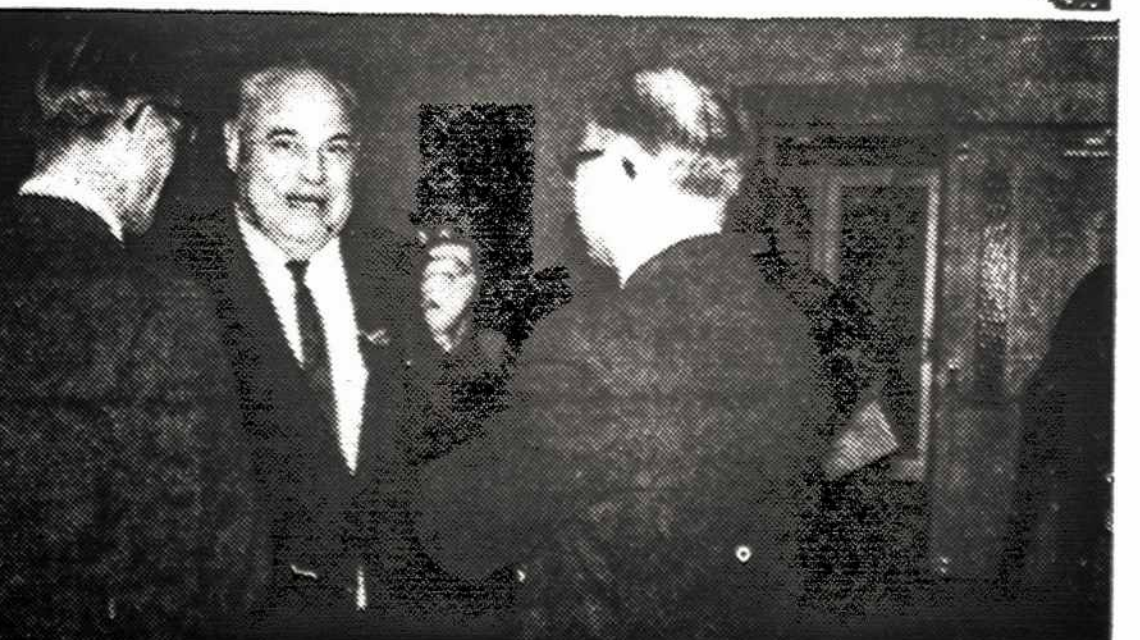
Tel. LE 3-8008

Žurnalistas Vytas Alseika pas velionį Ernestą Galvanauską Prancūzijoje

Ernestas Galvanauskas Madagaskare

Gediminas Galva, velionies Ernesto brolis, svarsto politinius klausimus su Cicero tautiečiais

Nuotr. E. Šulaičio

MIRĖ KUNIGAI

Seirijose gegužės 7 d. mirė kun. Pranas Ausiura, gimęs 1904 m., įšventintas 1927 m., palaidotas Sintautų kapinėse, dalyvaujant 37 kunigams. Pastaruoju metu buvo Seirijų altaristas. Kybartuose birželio 19 d. palaidotas kan. Br. Vaišnora, gimęs 1895 m., įšventintas kunigu 1909 m. Buvo Vilkauskio altaristas.

V. DAUNORO DAINOS

"Tiesos" nr. 168(7440) išspūdiu iš Montrealio, "kur buvo ne tik dainuota, svečiuotasi, bet ir gana ilgai gincytasi", pasakoja operos sol. Vaclovas Daunoras. Rašini į šį pradeda tėvynės ilgesiu, kurį patiam teko patirti studijų metu Milane. Daina gimtinės užmirštus vaizdus: "Gal būt, tie vaizdai išliko akyse, kai aš dainavau Kanados lietuviams mūsų dainas "Lietuva brangi", "Kur bakūzė samanota". Ašarotose akys kalbėjo apie nuosirdų susijaudinimą, apie žmogiską, gerą mintį. Verkiau ir aš. Bet vyrai neverkia iš skausmo. Tai buvo melas, švelnumo ašaros Lietuvai — mažai ir pačiai gražiausiai. Aš tada supratau savo klausytojus. Ir tu patį galvojau apie jų ir savo santykių su lietuvių liaudies daina. Juk niekur kitur taip neįėjau tautos kelio, kaip čia. Gristas ašarom ir ilgesiu, nulietas krauju, bet vedas į priekį be atvangos — toks jis, suradęs šandieną. Ir daina, priartinanti prie manęs nutolusius amžius, ta praėitį, liečia mane kaip liudies likimas. Ir aš neieškau joje vien jautrių prisiminimų, sentimentų, ieškau darbo žmogaus širdies. Lietuva primindama, daina jiems, matyt, taip pat priminė ne vien grožį, ne vien "mūsų, kaip rūtas" ir "susižadintą Nevėžį". Jie taip pat galvojo apie Lietuvos likimą, jos kelią...". Šiuos nuosirdžius V. Daunoro žodžius lydi įprastinė duoklė kompartijai — užsienio lietuvių suskirstymas į grupes, kurių viena siekia "viską nueiti, sujudinti", savaioja "susigrąžinti Lietuvą ir ją valdyti". Ateities planams V. Daunoras skiria šias eilutes: "... didžiausia mano svajonė surinkti senas, žaivas, simfonikas dainuotas dainas ir apkeliauti su koncertais gimtą žemę, praeitį jos takais ir takeliais, dainuoti gimtoji Zagarė ir tolimuosius kaimuos. Juk tos melodijos, tos balto marmuro uolos, kaip jos pavadinimai Čiurlionis, tiek daug erdvės jausmams ir gyvenimo bruožams. Gimtosios žemės jausmas lydi mane, kur bebūčiau. Jame viskas — gamtos grožis, žmogaus siela, tautos istorija. Tai atsikartojanti manje kaip dešimt ašarų. Aš esu šios žemės dalis."

AVIACIJOS ŠVENTĖ
Vilniaus sklandymo aikštėleje sovietinio oro laivyno diena buvo atžymėta aviacijos švente, kurią atidarė Lietuvos civilinės aviacijos valdybos viršininkas N. Batalovas. Su veliavomis praskrido "Jak-12" tipo trys lėktuvai, valdomi Antano Arabačausko, Romo Visacko ir Vladimiro Sachanovo. Augštojo pilotazo figūras atliko Vilniaus aviacijos sporto klubo viršininkas Zigmas Malinauskas sportinių lėktuvų "Trenieris". Šuolius su parašiutais pradėjo Algis Kriukelis ir Vitalijus Repnikovas, o juos užbaigė dešimties merginų grupė, sėkmingai nusileidusi aikštės viduryje. Sklandymo metu demonstravo rekordininkas inž. V. Pakarskas, sporto meistrė Algima Križnauskaitė, polittechnikos instituto dėstytojas Kazys Cienas ir kiti sklandytojai, grupiniam skrydžiui pakilę penkiais sklandytuvais. Aviacijos šventės programa papildė aviomodelių varžybos.

SUGRIZUSIŲ ATSLIEPIMAI
Išspūdiu iš viešagės Kanadoje per Vilniaus televiziją pasakoję delegacijos pirm. K. Kairys, Mokslių Akademijos prez. J. Matulis ir "Lietuvos" ansamblio meno vadovas V. Bartusevičius. "Gimtas kraštas" 24 nr. paskelbė pranešimą Gražvydo Kirvalio atsliepimais, kuriuose jis neapsiejo be įprastinės propagandos, kalbėdamas apie koncertus: "Malonu buvo matyti, jog čia pat blizksta kai kurių "vaduotojų" skleistos paskalos apie tariamą mūsų kultūrinio gyvenimo apmirtimą...". Didžiausią išspūdi G. Kirvaliui padarė susitikimas su lietuviu Montrealio Vytauto Didžiojo klubo, K. Kairio, J. Matulio ir A. Biečiauskio pasakojus kalbos. "Tiesos" liepos 9 d. laidoje prabilęs ansamblio "Lietuva" vadovas Vladas Bartusevičius buvo kitokios nuomonės — jam labiau patiko Toronto: "Mes koncertavome ne tik įvairiose Montrealio vietose, bet ir Toronte, kur yra didžiausia Kanados lietuvių kolonija. Čia "Liaudies balso" iniciatyva surengtas susitikimas praėjo labai nuosirdžiai, paliko brangius išspūdius..."

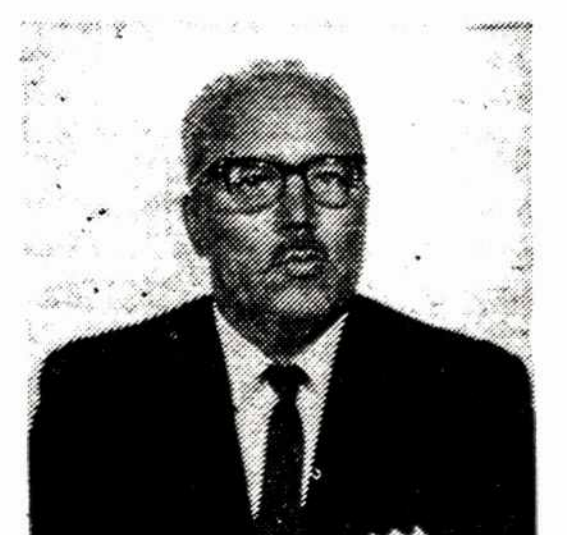
NAUJA ISKUNIGIO KNYGA
Marksištinė propaganda neujė tarnauti iškunigis Jonas Ragauskas rašo naują knygą "Agnus Dei", vaizduojanti idealistinio jauno kunigo gyvenimą ir, žinoma, jo nusivylimą religija. "Tiesa" paskelbė porą fragmentų su įvadinę pastaba, kurioje, tarp kitko, sakoma: "Kambario šeimininkas prigulė valandėlei palistė ant čia pat stovinčios kušetės. Pastaruoju metu sušlavavo rašytojo sveikata..." Jeigu šeimininkas J. Ragauskas prigula tada, kai jį aplanko "Tiesos" atstovas, su jo sveikata, matyt, nekokie reikalai.

IVYKDYTA MIRTIES BAUSME
Augsčiausiojo teismo sesija gegužės 17 d. nutėisė mirti Vladą Karpačikų, kuris buvo kaltinamas komunistų partizanų, veikusių Alytus apylinkėse, išdavėjomis vokiečiams 1942 m. Tuo tikslu jis buvo įstojes į komunistų partizanų būrį ir, pasak teismo, dirbo Gestapui Vilniuje. "Tiesos" liepos 27 d. laidoje pranešama, kad augščiausias tarybos prezidiumas malonės prašymą atmetė ir kad teismo sprendimas buvo įvykdytas. Stebėtis verčia dviejų mėnesių tarpas tarp bausmės paskelbimo ir jos įvykdymo. Anksčiau neteko girdėti, kad bausmė taip ilgai būtų atidėliojama. Šia prağa cituotinis pranešimas eilutės: "Augsčiausias teismas vadovavosi Lietuvos TSR Baudžiamojai kodeksui 62 str. 1 d. ir TSRS Augščiausios Tarybos Prezidiumo 1965 m. kovo 4 d. įsaku "Dėl asmenų, padariusių nusikaltimus taikai bei žmoniškumui ir kariniui nusikaltimus, baudimo nepriklausomai nuo nusikaltimų padaryto laiko". Atkreiptas dėmesys į paskutinius tris žodžius, kurie liudija, kad asmuo gali būti suimtas ir teisiamas netgi po keliasdešimt metų. Sovietiniai teismai jokios laiko ribos, matyt, nepripažįsta.

PARTIECIO ATMINIMUI
Kompaktija įsakė pastatyti paminklinį antkapi B. Leonui-Pušiniui, komunistų gretoms priklausiusiam nuo 1919 m. Vilniuje, prie namo, kuriame jam yra tekę gyventi, bus prikaltas vadinamoji memorialinė lentelė. Sukapskintoms Marijampolės vadovams buvo įsakyta Pušinio vardą pavadinti viena gatve. Jo vardą jau yra gavusi Kalvarijos vidurinė mokykla. Valstybinis spaudos komitetas buvo įpareigotas išleisti B. Leon-Pušinio rašytą vientomį, o kino studija turės pagaminti apybraižą apie šio komunisto veiklą ir gyvenimą.

KOMPARTIJOS MUZEJUS
Vilniuje remontuojamas namas, kuriame 1918 m. spalio 1-3 d.d. įvyko kompartijos suvažiavimas, siekias pastoti kelią vasario 16 d. paskelbtai Lietuvos nepriklausomybei. Jame planuojama įrengti kompartijos muzėjų su suvažiavimo dalyvių nuotraukomis ir V. Kapskui-Mickevičiui skirtu kambariu. V. Kst.

Viktoras Staškūnas — stambus rėmėjas

Kanadoje yra nemažai įvairiosios versluose stipriai įsikūrusių lietuvių, bet nedaugelis jų domisi lietuviškais reikalais.

Zinome Toronte stambų verslininką J. Tumosą, "Nordmende" savininką, kuris visus lietuviškus reikalus stipriai remia ir tuo nusipelnė visuomenės pagarbos. Sauli St. Marie, Ont., gyvena antras stambus verslininkas ir lietuviškų reikalų rėmėjas — Viktoras Staškūnas, kuris ne tik savo kolonijai padeda darbu ir lėšomis lietuviams bendruomeniškai krutėti, bet ir stambesniu mastu prisideda prie lietuviškos samonės stiprinimo. Neseniai V. Staškūnas įnešė \$1000 į Kanados Lietuvių Fondą, tapdamas Fondo

nariu — tūkstantininku. Įvairūs aukų rinkėjai, rinkliavų organizatoriai ir spaudos platintojai visada išeina iš V. Staškūno namų su plačia šypsena veiduose. Jis pats dirbo įvairiose komitetuose, valdybose nuo pat įsikūrimo šioje krašte.

V. Staškūnas atvyko į Sauli St. Marie 1949 m. ir, kaip dauguma mūsų tautiečių, dirbo paprastu darbininku plieno fabrike. Vėliau jis susidomėjo statyba ir pradėjo verstis kaip rangovas ir tapo vieninteliu "Vinson Construction Co." savininku. Šiandien jis vykdo milijonines statybas: mokyklas, ligonines, bažnyčias ir t.t. Praeitais metais jo atliktų statybų vertė buvo 2 milijonai dol., o šiais metais tik pirmą pusmetį — 1.8 mil. dol. Dėl laiko stokos ir dėl perdidelio apskrovimo darbas V. Staškūnas turėjo šiemet iš aplinkinės valdybos pareigų pasitraukti, tačiau lietuviškų reikalų supratimas ir jų rėmimas pasiliko šio duonaus tautiečio širdies dalimi.

Linkime V. Staškūnui daug geriausios sėkmės statant ir grąžinant Kanadą, neužmiršti ir toliau lietuviškų reikalų bei palikti lietuviams verslininkams gerą pavyzdį. J. S. P. L.

HAMILTON

SLA 72 KUOPOS GEGUŽINĖ liepos 9 d. oras nebuvo palankus. Vėjo dūlio A. Padolskio sodybą susirinko nemažas būrys tautiečių iš Kanados ir JAV. Programoje buvo kanklių muzikos ir sportinės varžybos. Vietą laimėjo A. Rimkus iš Hamiltono, II vietą — J. Sarapnickas iš Newbury, III vietą (bėgime) A. Sarapnickas iš Newbury ir T. Kukta (šuoelyje ir tolį). Varžybos vadovavo Z. Pulianauskas, talkino — A. Pilipavičienė ir T. Rimkus. Loterijai laimėjo: nešiotinį radiją — R. Zimmermannas, \$20 — M. Konig, \$15 — L. Markelis, \$10 — p. Augaitienė, \$5 — A. Zinaitis. SLA 72 kuopos veikėjai iš anksto platino loterijos bilietus: V. Triponas, J. Bajoraitis, Z. Pulianauskas, G. Melnykas, St. Zvirblis, M. Ragauskas, V. Burdina, A. Kaušpėdas, F. Rimkus, V. Bagdonas, St. Bakšys, P. Dauginas ir J. Sarapnickas. P. Dauginas išplatino 12 knygelių. Gegužinės metu aktyviai talkino bilietų platintime O. Sirvinskienė. Loterijos bilietų paruošė talkino K. Dervaitienė ir VI. Bagdonas. Valgių bufetą tvarkė SLA narė O. Kudžienė. SLA 72 kuopos valdyba visiems, prisidėjusiems prie gegužinės rengimo, lietuviškai spaudai už garsinimą, dalyvavimą reikiama nuosirdžiai padėką. K. R.

BANKELIO "TALKA" birželio mėnesio balansas jau pakilo virš vieno ir ketvirčio milijono dolerių. Balansas vis didėja, tačiau nariai stengiasi pinigų laikyti šerų sąskaitose, t.y. užšaldytus metams, nes niekas nenori tų pinigų judinti, kad nenustotų nuosirdžiai. Tai nėra bloga, bet bankeliui yra svarbu turėti ir apyvartinį pinigų, t.y. laikomų depozitų sąskaitose, per kurias galima daryti čekių operacijas. Beveik tik penkta dalis bankelio pinigų narių yra laikoma depozituose. Depozitų sąskaitose laikomi pinigai neša tikrąjį bankeliui pelną, o šerų sąskaitos, nors ir reikalingos, bet jomis vienomis bankelis sunkiai versis ir nebus pajėgus mokėti šerinininkams vis kylančius dividendus. Už depozitų sąskaitose laikomus pinigus bankelis moka 4% metinių, priskaitant % kas trys mėnesiai nuo mažiausios balanso sumos, prirašant % kas pusmetį. Tų sąskaitų balansams taikomas irgi nemokamas gyvybės draudimas iki \$2000, ko kituose bankuose nėra.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS valdyba ir "Gegužinio Vilko" medžiotojų bei meškeriojų klubas š.m. rugpjūčio 13, sekmadienį, p. St. ir A. Kriukų vasarvietėje prie French River krautu rengia bendrą gegužinę. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti, kartu nepamirstant pasikviesti ir šerų. Bus idomi programa, veiks turtingas bufetas. Laukiame.

L. B-nės v-ba ir "Gegužinio Vilko" sporto klubas

GARBINGI SVEČIAI. Kun. Petras Rukšys, sudburiečio brolis, ir kun. Mečys Burba, saleziečiai iš lietuviškosios gimnazijos Italijoje, apsilankė Sudburyje. Kun. Petras buvo įšventintas tik š.m. birželio mėnesį Vokietijoje, tad jo apsilankymas buvo jo primicijų tęsinys. Su juo drauge koncelebravo kun. M. Burba ir kun. A. Sabas. Pritaikytą proga gražų pamokslą pasakė kun. M. Burba, tarp kitko, padėkodamas Sudburio lietuviams už saleziečių gimnazijos remimą, nes ir čionykščiai lietuvių prisidėjo prie jo išmoksinimo. Nors daug tautiečių šiuo metu vasaroja, bet čia susirinkusieji gausiai aukoję lietuviškam židiniui — saleziečių gimnazijai. Iškilimėse dalyvavo iš Toronto primicijanti mamytė, sesutė Veronika ir p. Seibutis.

GEGUŽINĖ, kurią surengė LB Sudburio apylinkės valdyba Petro Jutelio gražiojo vasarvietėje "Baravykas" prie French River, praėjo labai gražio nuotaikei ir su geru pelnu. Seimininkavo Julė Kunienė.

LIETUVIŠKA VALGYKLA atidarė Lionė Remeikienė pačiame miesto centre priešais pašta. Valgyklą pavadinta "Pauline's Lunch". Ją labai gausiai lanko tarnautojai, ypač paštininkai. Nuosirdžiai linkime mūsų mieliai tautiečiai pasisekimo ir sveikatos.

IKURTUVĖS. St. ir E. Tolvašų iniciatyva buvo suruoštos J. B. Stankams įkurtuvės staigmenos būdo. Kun. Ant. Sabas pašventino namus. Džiugu, kad mūsų tautiečiai, palikę prastesnius rajonus, įsikuria geriausios miesto rajonuose prie pat Bell Park ir prie Ramsey ežero. Tokiems ir vasarvietės savaime atpuola.

D. M. RAGAUSKAI pardavė savo namą Minnow Lake priemiestyje ir nusipirko labai gražius namus geriausiam rajone, tik už kelių šimtų metrų nuo Bell parko ir papildomai.

DANGUOLĖ REMEIKYTĖ IR DANA KUSINSKYTĖ praleido savaitę atsotogų ateitininkų stovykloje Wasagoje. Abidvi grįžo labai patenkintos stovykla, kur turėjo progos susipažinti su kitų kolonijų lietuviams ir pačios pasirodyti savo meniniais gabumais. Reikia tikėtis, kad sekančiais metais atsiras ir daugiau savanorių.

ŠIA VASARA turėjome daug miehų svečių. Ypač malonu buvo susitikti Juozą Matijošaitį, buvusį Gelgaudiskio valdybos viršaitį nuo pat Lietuvos nepriklausomybės atgari-

Taigi, bankelio nariai yra prašomi laikyti daugiau pinigų depozitų sąskaitose, kur nuosirdžiai nedaug mažesni už šerų sąskaitų, bet turi privilegiją daryti visokias čekių operacijas.

NAUJA ATLYGINIMO TVARKA. Jau kelinti metai plieno fabrikas "Dofasco" dirbantiesiems atlyginimus moka ne čekiais, bet tiesiog per bankus. Šitokia tvarka greitai laiku pradės atlyginimus mokėti ir kitas plieno fabrikas — "Stelco". Reikiama, kiekvienas dirbantysis turi pasirinkti banką ar kredito kooperatyvą, į kurį, pagal sąrašą, fabrikas įneš atitinkamą sumą pinigų su nurodymu, kiek kuriam dirbančiajam išmokėti atlyginimo. O dirbantysis kiekvieną metų galės iš banko ar kredito kooperatyvo atsitiesti visą ar dalį savo uždarbio. Bankelis tokius fabrikų atlyginimus pinigus laikys depozitų sąskaitoje ir už juos mokes 4% palūkanų. Dirbančiajam nėra reikalo pačiam atvykti pasiimti pinigų — jis gali išrašyti bankelio "Talka" čekius. Už tokius "cash" čekius bankelis neims jokio atlyginimo. Taigi, minėtos vietovės dirbantieji nariai prašomi savo fabrikų raštinėms nurodyti bankelį "Talka", per kurį bus išmokami jiems priklausantys savaitiniai, dvisavaitiniai ar mėnesiniai atlyginimai. "Talka" dirba tomis pačiomis valandomis ir dargi ilgiau, negu visi kiti bankai. Remkime visokiais būdais savo bankelį: turėsite geresnį patarnavimą, gausite % už depozituose laikomus atlyginimo pinigus ir taupymo atveju nereikės gauti laiko — vykti į bankelį su įnašais į turimas sąskaitas. Šios atlyginimo mokėjimo tvarkos ir smulkesnių informacijų reikalu prašome kreiptis į "Talkos" raštinę, kur bus duoti visi paaiškinimai ir pats reikelas sutvarkytas.

Turime pažymėti, kad jau nemažas skaičius narių, dirbančių minėtosiose darbovietėse, naudoja šituo "Talkos" patarnavimą ir iki šiol jokių nesusipratimų bei neaiškumų nebuvo. Bankelio nariais, dirbantiesiems anuos fabrikuose, buvo išsiuntinėtės laiškas su smulkesniais paaiškinimais, bet nevisų narių pavardės bankeliui yra žinomos, todėl kas dar nėra pilnai susipažinęs su minėtu reikalu, maloniai kviečiame tuojau kreiptis į "Talkos" raštinę. E. Sudikas

SUDBURY, ONT.

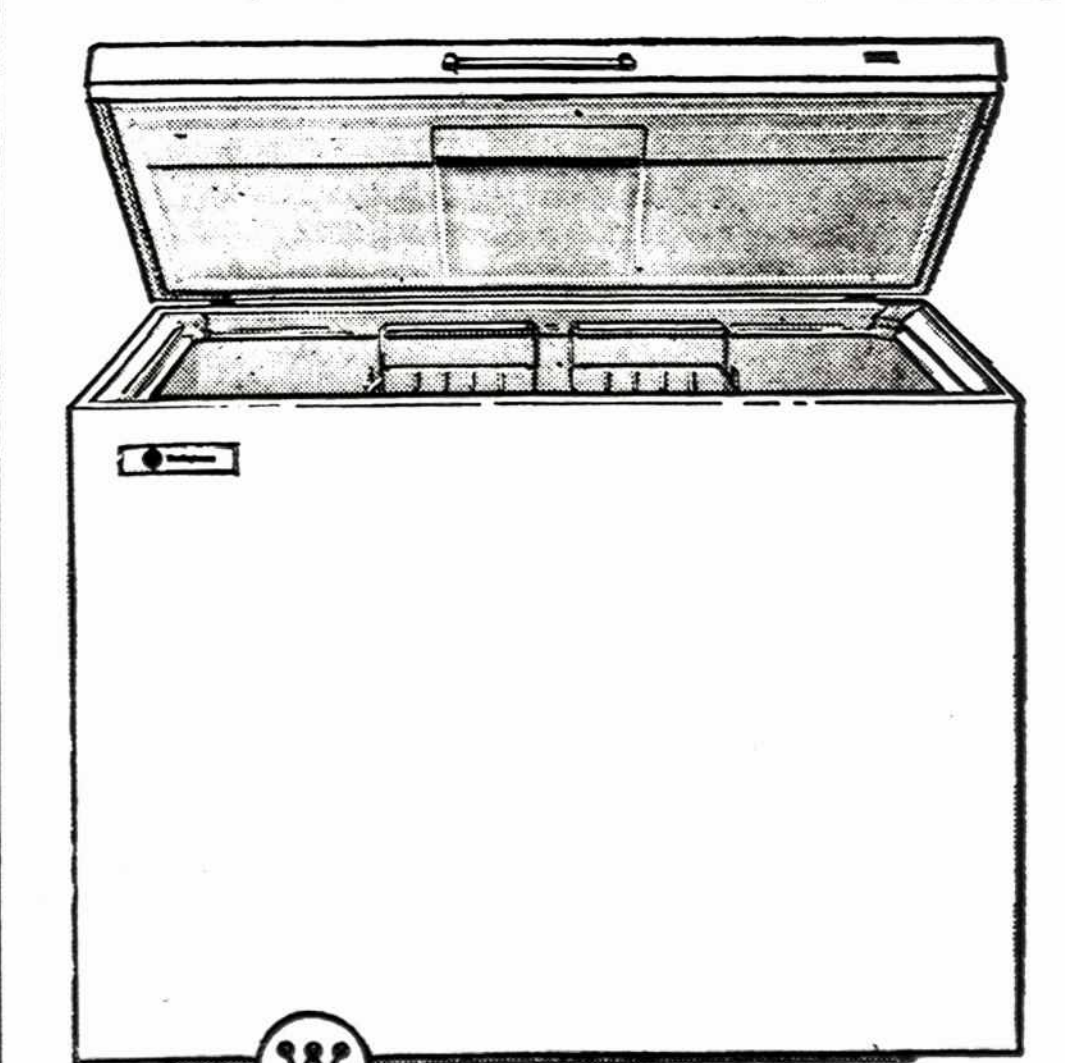
mo iki laisvės praradimo. Manau, kad tai vienintelis toks viršaitis visoje Lietuvoje. Dabar išėjęs į pensiją laimingai gyvena Kalifornijoje, Long Beach. Čia praleido keltą dieną atostogų savo pas giminiams P. A. Mazaičiams.

KITOS ŽINIOS. J. M. Čebatoriai pakrikščijo savo antrąjį kikiđį Jono Benjamino vardais. Krikščijo kun. A. Sabas. Kūmai buvo — V. Stepšys ir J. Gurlienė. — J. Labuckienė išskrido į Lietuvą giminių aplankyti. — J. S. Lukšiai su šeima persikėlė į Delhi lietuvių parapiją. — Dalytė Jasiūnaitė išskrido atostogų į Londoną pas sesutę Vilytę, kuri jau pernai ten įsikūrė. Dabar abidvi keliauja po Europą ir Afriką. Paskutinį laišką su sveikinimais tėvai gavo iš Alžyro. Krsp.

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES AND SERVICE
HAMILTON

168 Locke St. S.

JA 2-5028

ILGIS 46 1/2"
PLOTIS 30 1/2"
AUGSTIS 35 3/4"SALDYTUVAS FREEZER
MODEL FHH 16
DABAR TIK \$219.00

SIS SALDYTUVAS JUMS SUTAUPYS PINIGĄ,

nes jis yra 16 kubinių pėdų talpos ir jį galima sušalti 526 svarus maisto gaminių. Jis turi ploną sieną, dvi išimamas pintines, perskyrimą, vidinį apšvietimą, signalinę žviesę ir užraktą. Maisto apsaugą užtikrina 5 metams duodama garantija. Kiti modeliai yra nuo 7.1 iki 29 kubinių pėdų talpos. Kainos prasideda nuo \$179.00.

Taisom radijo, stereo ir televizijos aparatus
Kreiptis pas A. (Al) Pilypaitį — krautuvės vedėją

LONDON, ONT.

KUN. P. RUKŠIO PRIMICIJA šiluvos Marijos parapijos bažnyčioje įvyks rugpjūčio 13, sekmadienį, 11 val. Po pamaldų — bendra kavutė. Išvakarėse, t.y. šeštadienį, 7.30 v.v. išpažintis ir palaiminimas, o Komunija — sekmadienį.

NUOSIRDUS ACIŲ. Noriu išreikšti nuosirdžiausią padėką visiems, kurie savo vieniokiu ar kitokiu įnašu prisidėjo prie lietuvių paradinio vaizdo "Lietuviškas kaimas" paruošimo. Ypatingas acių priklausio L. Bliskui ir jo sūniui Eugenijui, A. Simanavičiui ir jo šeimai, J. Bendoraičiui ir jo šeimai, G. ir E. Petrauskams, D. Chaimauskieni ir "Baltijos" ansambliui, P. Petruilionui, S. Navickiui, E. Gocentui, A. Bušmai, S. Zulpai, F. ir L. Pociams, jaunimui, ypač J. Paulioniui, o taip pat — atėjusiems į pagalbą transporto priemonėmis: B. Misui, P. Jokšai ir M. Chaimauskui. Dėkui paskolinusiems vėlavas ir Jurgutienai, davusiai sunkiai gaunamą daiktą — ratelį. Acių ir P. Blažiui už parodytą nuosirdumą. Nuosirdus acių daug padėjusiems rodniskiams — V. Ignaičiui, A. Narusevičiui jr., jo mamytei ir kt. Šeimoms nariams, o taip pat londonieškei O. Svilpenei bei Londono ir Rodnės jaunimui, dalyvavusiems paradije. Didelė padėką priklauso parapijai, ypač jos lėšų telkimo skyriui, už gyvyjio vaizdo finansavimą. Be šios jūsų pagalbos, nes niekada nebūtume savo tikslą pasiekę. Nesijausčiau teisingu, jei nepadėkočiau Husband Transport Ltd. už sunkvežimio priklausos ir šoferio davimą be atlyginimo, o taip pat — McManus Motors Ltd. už Chrysler automobilio paskolinimą ir didelį nuosirdumą padėjusiems Geo. A. Furney, Geo. E. Logan a. Sons Funeral Home Ltd., 371 Dundas, direktoriui.

Sia savo padėką noriu pabrėžti tai, kad šį kartą ypatingai vertinau jūūsų pagalbą, nes tokios man tada labai ir labai trūko. Jūsų parodyto nuosirdumo niekada neužmiršiu.

Daniliūnas,
Lietuvių paradinio vaizdo vadovas

St. Catharines, Ont.

PAINIOJAMI SLA KUOPU NEMERIAL. Korespondencijoje iš St. Catharines apie SLA gegužinę buvo minima 72-oji kuopa kaip gegužinės rengėja. Dėlto susidarė įspūdis, kad liepos 9 d. gegužinė rengė St. Catharines kuopa, kurios numeris yra 278. Iš tikrųjų gi ją rengė Hamiltono kuopa, kurios nr. yra 72. Prašome korespondentus nepaityti abiejų kuopų veiklos ir jų numerių. Red.

Sault St. Marie, Ont.

DAUG SVEČIŲ. Prasidėjus vasarai, mūsų kolonijai aplankė daug pravažiuojančių svečių iš Kanados ir JAV: torontiškaiai V. Paulioniai, hamiltoniečiai J. ir M. Repečkos, londonietis St. Vilpa, torontiškas St. Prapakas, čikagietis A. Trakinskas, V. Stanis su šeima iš Waukegano, J. Sirvinskis iš Brantfordo, Ont., J. Čypai iš Hamiltono, Ont., kun. L. Kemešis, Manitowadage klebonas. St. Prapakas išplatino daug lietuviškų muzikos plokštelių, liet. albumų ir pan.

GEGUŽINĖ V. V. Skaržinskų ūkyje buvo surengta paskutinį liepos sekmadienį. Dalyvavo kelios dešimtys tautiečių, kurie savo pobūvį vainikavo laužų ir lietuviškais dainomis. J. Sk.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VLIKO PIRM. DR. J. K. VALIŪNAS ir Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas lankėsi valstybės departamente, kur jie turėjo vėlavą trukusį pokalbį su Rytų Europos skyriaus viršininku dr. R. E. Lisle ir Baltijos skyriaus vedėju H. R. Phelps. Valstybės departamente pareigūnai domėjosi dr. J. K. Valiūno kelionėmis P. Amerikoje ir jo susitikimais su to kontinento užsienio politikos vadovais. Jie taip pat pagelavo, kad VLIKas palaikytų dažnesnius ryšius su valstybės departamentu.

NJOLĖ SVEDERSKAITE iš Kanados atvyko į Detroitą pas tėvą Miką Svederską. Detroitiškaiai turėjo progą su ja susipažinti ir pašnektėti Lietuvos stovyklavietėje. Viešnia iš Lietuvos planuoja įsikurti Detroito. Jos mama prieš keletą metų mirė Lietuvoje. Ji Lietuvoje trejus metus studijavo žurnalistiką.

PAVERGTUJŲ TAUTU SAVAITĖ JAV kongrese paminėjo keletas senatorių ir 83 atstovų rūmų narių. Okupuotos Lietuvos ir Baltijos kraštų klausimą kėlė senatoriai Hartke, Lausche, atstovai Samuel S. Stratton, Frank J. Brance ir James A. Burke, primindami didžiojoje spaudoje lietuvių paskelbtą atvirą laišką sovietų premjerui A. Kosyginui.

KUN. KAZIMIERA PŪGEVICIŲ kardinolas Lawrence Shehan paskyrė Baltimorės arkivyskupijos informacijos biuro direktoriumi. Jis taipgi yra šios arkivyskupijos radijo ir televizijos direktorius, savo žinioje turis vieną televizijos ir dvi radijo savaitines programas. Kun. K. Pūgevičius sutiko būti Lietuvių Informacijos Centro ryšininku su Baltimorės radijo ir televizijos stočių direktoriais, amerikiečių spaudos rektorais.

A. A. GEDIMINAS EDUKAITIS, Vietnamo kare žuvęs ir Klevelande palaidotas lietuvis karys, buvo įrašytas į Lietuvos Fondo narių eiles. Klevelando lietuvių visuomenė jo atminimą įamžino \$212 įnašu.

KESTUTIS P. ZYGAS, ŠAL Studentų Sąjungos pirmininkas, parašė laišką valstybės departamentui, norėdamas sužinoti, kaip JAV vyriausybė žiūri į lietuvių krepšininkų kelionę sovietų okupuotą Lietuvon.

Gautas atsakymas iš sekretoriaus paduotojo Europos reikalams W. J. Stoessel Jr. skelbia: "... Valstybės departamentas šios kelionės remimą laiko visai privačiu reikalu. Ji nevyks" mūsų pasikeitimų sutarties su Sovietų Sąjunga rėmuse. Kaip Jūs žinote, JAV vyriausybė nepripažįsta Baltijos valstybių priverstinio įjungimo į Sovietų Sąjungą..." Tas pats pareiškimas, atsakydamas į adv. Juliusa Smetonos laišką, paneigia gandus, kad krepšininkams visas padėjo išsirūpinti valstybės departamentas. I sovietų ambasada jie kreipėsi savo iniciatyva.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS Čikagoje nuo liepos 1 atidarys kasdien 9 v.r. — 5.30 v.p.p. Vasaros metu jame dirba jaunimo vėliavė Rūta Domarkaitė. LIC vadovybė lig šiol tenkinasi ryšių užmezgimu su amerikiečiais ir galbūt šiek tiek jau "persuodyta" LIC reklama lietuviškoje spaudoje. Būtu laikas imtis konkrečių darbų, nes juk jie ir yra geriausia reklama.

KARDINOLAS ANTONIO SAMORE, atsakydamas į VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno sveikinimus, atsiuntė lietuviškai parašytą laišką iš Romos:

Iškilminga šventė Sudburyje: kun. Petras Rukšys, naujai įšventintas kunigas, asistuojamas kun. A. Sabo ir kun. M. Burbos laiko savo tautiečiams pamaldas

Geriausią taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyvė "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm. 9 — 3 v.p.p.
Atr. 9 — 1 ir 5 — 8 v.p.p.
Treč. 9 — 3 v.p.p.
Ketv. 9 — 3 v.p.p.
Penkt. 9 — 1 ir 5 — 8 v.p.p.
Šešt. 9 — 12 v. dienos.

Augsti nuosirdžiai už indėlius Prieinamos skolinimosi sąlygos Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas Užtikrintas indelių saugumas Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos saleje sekmadieniais po pamaldų.

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAIŠAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS IDEJUS.

IKAINOJIMAS NEMOKAMAS.

KREIPTIS BET KURIU LAIKU.

MI 83400 ANCASTER, ONT.

Pirmoji mokytojų studijų savaitė Dainavoje

Š.m. liepos 30 d. atidaryta pirmoji lietuvių mokytojų studijų savaitė Dainavoje. Susirinko mokytojai iš tolimų vietų: nuo Kanados ligi Argentinos, nuo Putnamo iki Los Angeles.

Studijų savaitės „spiritus movens“ J. Kavoliūnas pakvietė atidarymo prezidentu (Jer. Ignatonis, kun. Steigvila, Ginteris, Masionis, Mikulskis — dėl žmonų ligos neatvyko). Šias studijas oficialiai atidarė Svetimio Tarybos pirmininkas Ignatonis ir patalynės skėmingo darbo lietuviško auklėjimo srityje. Susirinkusius mokytojus sveikino visa eilė kultūros darbuotojų.

Gyvos diskusijos

Po oficialaus atidarymo A. Masionis pradėjo studijų savaitę, išskeldamas mokymo problemų bei jų sprendimo aplinkybes. Diskusijose dalyvavo beveik visi. Deja, pritrūkus laiko, kuris yra labai griežtai paskirstytas ir taip vykdomas, norintieji pareikšti savo mintis galėjo paduoti raštu, kad moderatorius vėliau tai pateiktų. Sekantį rytą V. Liulevičius parodė, kaip reikia dėstyti istorijos pamoką, kad net ir istorijos nemėgstantieji pradėtų patys įeiti į istorinių faktų savo tėvų ar kitų bibliotekų knygoje. Diskusijos vyko su nenutrūkstamu tempu ligi paskirto laiko ribos. Daug gražių minčių buvo pareikšta paskaitininko bei daly-

vavusių diskusijose. Br. Krokys, visuomet su šelmiška „Skerdžiaus“ šypsena, prisimindamas „silkes“, vaizbūnus ir Gilšes meilės nuotykius, veda savo jaunimą per lietuviškas lankas, o čia visa tai pasidalino su mokytojais, kuriems rūpi, kaip išauklėti jaunimą tautiškai sąmoningai. E. Ruzgienė supažindino su savo naujai paruoštu elementoriumi, kuris atitiktų šių dienų vaiko aplinką. Deja, diskusijos buvo atidėtos kitam laikui, nes moderatorius turėjo laikrodį ir plaktuką, o programos laikas buvo baigtas.

Priemonių paroda

St. Vaisvilienė supažindino mokytojus su mažų vaikų gyvenimo aplinka ir jų asmeniškumu bei santykiu su suaugusiais. A. Abromaitienė ir J. Juknevičienė referavo apie mokytojų priemones. Po diskusijų ir trumpo poilsio visi susirinko į atskirą salę, kurioje pamatė A. Abromaitienės ir J. Juknevičienės vaikų pasaulį piešiniuose, įvairiausių formų, spalvų ir medžiagų pagamintuose žaisluose. Tiesiog tenka stebėtis šių dviejų mokytojų kantrybe ir darbštumu, o supažindinimui su atskirais darbais turėtų būti ilgas straipsnis. Šia paroda, taip pat gausia eksponatais bei jų įvairumu, o kartais ir paprastumu, dėmėjosi ne tik mokytojai, bet ir jaunieji stovyklautojai, kurie buvo atvykę su mamytėmis.

Sekandį studijų savaitės dieną E. Ruzgienė pavaizdavo, kaip turėtų būti dėstomas skaitymas ir rašymas pirmuose skyriuose. Diskusijų netrūko ligi laiko ribos.

Jaunųjų mintys

Toliau sekė dviejų jaunosios kartos žmonių mintys: seselės Jurgitos, kuri jauna amžiumi, gerai pažįstant šių dienų mūsų jaunimą ir su juo dviasioje gyvenanti, ir antro — Br. Krokio, kuris jaunas mintyse ir bendradarbiavimu su jaunaisiais. Jų pagrindinės mintys dėl mokytojų lietuvių kalbos gramatikos be „gramatikos“ buvo visų plačiai analizuojamos ir tenka manyti, kad mūsų jaunimui bus pritaikintos praktiškesnės mokymo formos išmokyti praktiškai gramatiką vartoti kalboje ir rašyme, nevertant formuluoti taisyklių bei jų pavadinimų.

Dainavimas ir pratimai

Pr. Turūta iškėlė netikslumus dabartiniame dainavimo mokyklos: programose, mokyklos pamokų bei chorų ar parengimų mokykloje. Būtų tikslu, kad dainavimo, kaip ir kitų dalykų, programose mokykloje bei parengimuose nustatytų ne kompozitoriai, solistai ar kiti muzikai, bet mokyklų mokytojai, kurie su tuo dalyku ir su jaunimu yra plačiau susipažinę.

Vėliau buvo analizuojami pirmo, antro ir trečio skyrių pra-

timai, kuriuos norima naujai perspausdinti. Čia kiekvienas mokytojas turėjo progą išreikšti savo pageidavimus, pagal kuriuos pratimai bus pataisyti. Pasireiškė du pageidavimai dėl spausdintų ar rašytų raidžių naudojimo. Atrodo, kad dėl vietos sąlygų reiks spausdinti abiem būdais.

Skaidrių gaminimas

Vakare V. Matulaitis supažindino su skaidrių gaminimu, naujoms pamokoms ir parodė jau pagamintas skaidres. Oficialiam laikui praėjus, mokytojams pagėdaujant, skaidrės buvo rodomos ligi vėlaus laiko. Čia mokytojai pamatė Lietuvos pajūrį, Nemuną, Kauną, Vilnių, Trakus, Vytautą, senį ir ropę, voveraitės vaises, karaliaus sodą ir kitus vaizdus. Viso buvo parodyta apie 350 skaidrių, kurias paruošė V. Matulaitis su A. Abromaitiene. Dalį skaidrių padovanoti dail. Vizgirda ir dr. M. Gimbutienė, o taip pat ir dar pora žmonių, kurių dabar netenka paminėti. Mokytojai džiaugėsi nauja pagalba mokykloms.

Taisomi vadovėliai

Lietuviškoms mokykloms trūksta gerų vadovėlių, gerų pratimų pamokoms, gerų mokyklų priemonių. Ligi šiam laikui visa tai ruošdavo atskiri mokytojai, vadovėlių autoriai. Vėliau tuose vadovėliuose buvo randami didesni ar mažesni netikslumai ar net metodinės klaidos, nes vienas žmogus to nepastebėdavo. Dabar šioje studijų savaitėje naujai parašyti vadovėliai ar spausdintini pratimai yra smulkiai išanalizuojami 60 mokytojų, kurie visi aktyviai pasireiškia diskusijose, pareiškdamai savo mintis žodžiu arba raštu. Būsimas vadovėlis yra taisomas paties autoriaus pagal bendrą visų pageidavimą dar prieš spausdinimą. Taip bus išvengta daug netikslumų bei bus įjungta reikalinga medžiaga, kuri būtų buvusi pamiršta. Mūsų naujieji vadovėliai, pratimai bei mokyklų priemonės bus daug tobulesnės, bus sutaupyta daug lietuvių bendruomenės (organizacijų ir tėvų) pinigų, kurie bus naudingiausiai sunaudoti. Vadovėliuose bei diskusijose apimami konservatyvūs ir progresyvi žinių perdavimo būdai.

JAV-bių L. B-nės taryba žymiai parėmė šią mokytojų studijų savaitę.

dijų savaitės doleriais, bet galutinę sąskaitą jie sutapė labai daug pinigų, kurie būtų buvę išleisti netiksliai paruoštų vadovėlių spausdinimui. Šioje studijų savaitėje analizuojami ir kiti mokinių jaunimo lietuviško auklėjimo bei visuomeniško darbo santykiai. Mokytojų studijų savaitės nutarimai, pageidavimai pasklis visame lietuviškame pasaulyje. Čia mokytojai arčiau pajuto bendrai ir organizuotai lietuviško auklėjimo reikalus ir norėtų nuolat turėti bendrą ryšį per vieną švietimo centrą, kuris apjungtų visą lietuviško darbo apimtį ir sudarytų galimybę tiksliai panaudoti esamas darbo jėgas.

Pagirtinas bandymas

Šitokia mokytojų studijų savaitė yra ne tik naudinga, bet ir būtina turėti bent vieną kartą per metus. Ji reikalinga mokytojams, kad per juos būtų gyvas lietuviškasis jaunimas su mokytojais. Ji reikalinga L. B-nėi ir lietuviškai spaudai, kad jos nemirtų su šia karta.

Nespaugėjus, kieno rūpesčiu visi skaniais valgiais buvo pasotinti. Per pusę savaitės neteko pamatyti kortomis lošiant, girkšnojant ką nors stipriau už kavą, nors visi (virš 60 mokytojų ir apie 15 jaunimo) turėjo ir laisvo laiko pasimaudyti „Dainavos“ Spyglio ežerelyje. Mokytojų tarpe teko girdėti diskusijas įvairiais studijų klausimais ne tik studijų salėje, bet ir prie pietų stalo ar džiūvinant prieš Spyglio ežerėlį ar net vėlyvą vakarą.

Baigiant tenka pasidžiaugti J. Kavoliūno nenuilstama energija visur susipėti, visada laiku paskirti tinkamą „ratuką“, kad visi pilnai, išimptai ir noriai dirbtų. Administraciniame darbe talkina p. Tamulis.

Tektų palinkėti tokio nuostaus, našaus darbo ir bendro sutarimo visiems mūsų augstiesiems veiksmams, kuri parodė mūsų mokytojai. Kol turime mokytojų, tauta yra gyva.

Vienas iš Dainavos

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PLANISTO A. SMETONOS koncertą rengia Amerikos Liet. Konservatorių klubas rugpjūčio 13 d., 3 v.p.p., Klevelando Music School salėje. Po šio koncerto pianistas išvyks koncertuoti eilei Europoje, Australijoje ir P. Amerikoje. Kaip matyti iš daugelio recenzijų įvairių kalbų laikraščiuose, A. Smetona vertinamas kaip talentingas, subrendęs pianistas, tebekyls savo pasirinktame kelyje. Kaikurie svetimačiai recenzantai pasigenda didesnio įsijautimo, glūdinčio už regimų gaidų, atitinkamo tempo ir pan. Visi betgi pripažįsta jo pasiektą pianisto subrendimą, talentą, virtuoziskumą.

SKULPTORIUS JOKŪBAS DAGYS išleisdamas šiuos kūrinius reprodukcijų rinkinį vardu „Dagys scultures and paintings“. Įvadą parašė dr. Otto Schneid. Leidėjas — American-Lithuanian Art Association. Paraiši po reprodukcijų — anglų kalba. Knygos gale įdėtas kūrinių sąrašas anglų ir lietuvių kalbomis. Atspausinta 140 kūrinių nuotraukų įvairiomis temomis. Leidinys atspausdintas lietuvių spaustuvelyje Time Press Litho Ltd. Toronto. Leidinys daro gerą įspūdį. Įvado autorius, rašydamas apie Dagio kūrybą, sako: „Jo nuopelnas yra asmeninė sintezė ištikimybės ir originalumo, o jo požiūris į skulptūras vertes vadinti monumentalium“. Leidinio autorius, Toronto 9, Canada.

DAIL. A. SIMKŪNO individuali grafikos ir piešinių paroda buvo surengta El Dorado galerijoje Sidnėj, Australijoje. Dailininkas buvo išstatis 30 darbų, kurių du trečdaliai atstovavo grafikai.

ENRIQUE RYMA-RYMAVICIUS, 1933 m. iš Lietuvos atvykęs Argentinon, garsėja kaip režisiorius. Baigęs vidurinę mokyklą, jis studijavo scenos meną ir teatro istoriją Argentinijoje. Teatro istorijos paskaitas yra skaitęs Mendozos ir kituose universitetuose. Praėjusį sezoną Corrientes teatre Buenos Aires buvo virš 200 kartų suvaidinta E. Ryma-Rymavičiaus režisuota Adriano Ortega komedija „Mi marido es un peligro“ („Mano vyras — mano pavojus“), o šį sezoną vaidinama jo pastatyta muzikinė komedija „El Pequeno abecedario“ („Mažasis abėcėlininkas“). Lietuvių režisiorius yra muziko V. Rymavičiaus sūnus. Nors dirba su argentiniečiais, lietuvių kalbos nėra užmiręs.

PROF. ST. DIRMANTO pranešimu, Lietuvių Profesorių Draugija Čikagoje yra gavusi lietuviškai rašytą laišką iš Lodzės universiteto bibliotekos, prašant atsiųsti knygy apie Lietuvą. Laiško autorė sakosi esanti lenkė ir pabrėžia, kad leidiniai apie Lietuvą bibliotekai yra labai reikalingi.

OKUPUOTOJŲ LIETUVOJ DIDŽIULIS KONCERTAS, ruošiantis vadinamoms lietuvių kultūros dienoms Maskvoje, buvo surengtas Kauno sporto salėje Žaliakalnio ažuolyne. Programa buvo pradėta jungtinio choro atlikta V. Jurgučio kanta „Sveikiname Spaliui“, operos solistų E. Saulėvičiūtės ir E. Kanjavos dainomis. L. Abariaus diriguojamas radijo ir televizijos choras pateikė dainą apie Maskvą iš A. Račiūno operos „Martytė“. A. Krogerto vadovaujamas vyrų choras „Varpas“ buvo paruošęs platų klasikinės muzikos repertuarą. Su operos sol. E. Čiudakova „Varpas“ padainavo V. Dunajevskio „Mėnesienos valsa“. Kompoz. B. Gorbulskio, M. Vaitulevičiūtės ir K. Poškačio paruošta lietuvių liaudies šokių siuita atliko iš geriausių šokių sudarytas jungtinis kolektyvas. Programą papildė iš Vilniaus atvykęs M. K. Čiurlionio meno mokyklos vaikų choras, vadovaujamas A. Jozėno, vaikų smuikinių ansamblis su vadovu T. Šernu ir S. Sondeckio diriguojamas mokyklos orkestras. Operos sol. V. Daunoras padainavo rusų liaudies dainą „Ei uch-nem“. Koncertas buvo užbaigtas „Lietuvos“ ansamblio liaudies dainų, šokių ir muzikos pynė.

DR. ALEKSANDRAS CYRAS, Kauno politechnikos instituto Vilniaus skyriaus prorektorius, su sovietine delegacija dalyvavo Weimare, R. Vokietijoje, įvykusiame kongrese, nagrinėjusiame matematikos pritaikymą techniniuose moksluose. Jis padarė

pranešimą tema „Matematinio programavimo metodų taikymas optimaliųjų glaudžių plastinių sistemų skaičiavimui ir jų realizavimas elektroninių skaičiavimų mašinų pagalba“. Kongrese dalyvavo apie 1.000 mokslininkų iš 31 valstybės, padaryta apie 200 pranešimų, kurių 20 buvo atspausdinti. Į šių geriausių grupę buvo įtrauktas ir lietuvių mokslininko minėtasis pranešimas.

STASE LAURINAITYTĖ, Vilniaus filharmonijos estradinio orkestro solistė, po ilgesnės pertraukos surengė koncertą Vilniaus televizijos studijoje. Konservatorijos operinio dainavimo klasę baigusi 1956 m., solistė su estradiniu orkestru yra apvažinėjusi beveik visą Sovietų Sąjungą. Operiniam žanrui šiame koncerte atstovavo P. Čaikovskio operos „Pikų dama“ grovėnės arija ir to paties kompozitoriaus romansas „Mums žvaigždės skaisčios mirgėjo“, estradiniam — pora dainų.

SKULPTORIAUS ROBERTO ANTONIO Laisvės paminklą Rokiškyje, sukurta 1928-31 m., nutarė restauruoti kultūros ministerija. Septintą amžiaus dešimtmetį beabiegiantį skulptoriaus laisvės išgarsino Palangos parkui sukurta „Eglės“ statula. Savo mokiniams A. Antinis pasakoja: „Zavėjusi Burdeliu. Kartu su Juozu Mikėnu gerbėme Despio. Bet vėliau, kada pats gerokai paminklams molį, pirmenybe atidaviau Majolui — koks jo skulptūros formų paprastumas! Iš vadinamųjų modernistų gerbiu H. Murą, Kalderį ir „šimtaprocentinį“ bedaktinės plastikos atstovą Riviera. Bet neužmirškite, kad ir mes galime šiuo tuo būti... Išnaudokime vėją, tekančią vandenį! Imkime pavyzdį iš mūsų liaudies. Pakinkytie vandenį ir vėją, privertkite skardą ir metalą judėti, sukštis, skambėti... Ir neužmirškite praeities — tai, ką amžiais kūrė kartų kartos, kūrybiškai naudokite savo darbuose. O svarbiausia — nesikartokite!“

VILNIAUS VINGIO PARKO estrados salėse buvo surengta originali paroda „Gamtą ir žmogus“, skirta Lietuvos žvėrimis, paukščiams, augalams, gamtai ir ją tvarkančiam žmogui. Lankytojų dėmesio centre buvo gyvieji eksponatai — žvėrys ir paukščiai.

REZ. ALGIRDO ARAMINO naujajį trijų novelių filmą „Surask mane“ plačiau apibūdina spaudoje pasirodžiusios recenzijos. Domas Šniuksas „Tiesoje“ rašo: „Visos trys novelės liečia suaugusiųjų ir vaikų santykius. Vienur šie santykiai tik sugretinami; kitur persipina, arba palikdami mažiesiems kartėlių, arba praturtinami juos. Vienur vaikai moko iš vyresniųjų, kitur — vyresnieji mielai norėtų sugrąžinti praejusius metus. Per visas novelės ryškia gija praeina ir meilės tema. Ši meilė, kaip ir amžinoji gyvenimo ugnis, vienur gerokai prigesusi, kitur dega nerūpestingai, netgi išdykėliška, dar kitur — šventa, jaudinanti relikvija. Pagaliau čia paliečiama meilė ne tik tarp žmonių, o meilė gamtai, meilė gražiai idejai, sąjonei. Yra dar vienas vienijantis elementas — tai mūsų gražus pajūris...“ Ant. Bialauskas „Liter. ir Menė“ paskelbtame įvertinime naujajį filmą laiko A. Žebriūno „Paskutinėje atostogų dienoje“ pradeto pokalbio tęsinu. Pastarasis, kaip žinome, susilaukė net dviejų prizų tarptautiniuose festivaluose. Filmo „Surask mane“ kūrėjai: rež. statytojas — A. Araminas, scenarijaus autoriai — G. Kanovičius ir V. Rimkevičius, vyr. filmuotojas — D. Pečiūra, dailininkė — J. Čekytė, kompozitorius — A. Apanavičius. Pagrindinius vaidmenis atlieka aktorai — G. Karka, E. Pleškytė, J. Urmanavičius, vaikai — V. Lizenytė ir V. Belopetravičius. Daugiausia pagyrimo žodžių susilaukia senajį Bartūkų vaidinęs Panevėžio dramos teatro aktorius Gediminas Karkas.

NIDOJE BUVO RESTAURUOTAS namas, kuriam 1931-33 m. kūrė ir išlejo vokiečių rašytojas Thomas Mann. Architektas Jono Stumbrio išpuošta kambariję lankytojai galės susipažinti su rašytojo kūrinių vokiečių kalba, jų vertimais, nuotraukomis, grafinių rašytojo portretu. Gretimame kambarijėje veiks sezoninė skaitykla vasarotojams.

V. Kst.

Pirmosios ateitininkų dainų šventės choras Palangos konferencijos metu 1927 m.

Tarp pagonybės ir krikščionybės

Naujos „Gedimino laiškų“ laidos proga

J. JAKŠTAS

(Tęsinys iš pr. nr.)

5. Gedimino laiškas istorijoje

Jei Lietuva būtų palikusi po Mindaugo krikšto krikščioniška valstybė, istorikai nežinotų ką daryti su Gedimino laiškais. Jie būtų tokie prieštaringi krikščioniškam kraštui ir aplinkai. Juk juose nei Gediminas, nei rygiečiai, nei vienuoliai nekaltaba apie krikščionišką Lietuvą. O ir pats jų laiškas ir kitokių raštų turinys tik pagonybės ir krikščionybės susidūrimo aplinkoje gali būti suprantamas. Tie laiška, tokie saviti, galėjo atsirasti tik savitą istoriją turėjusioje Lietuvoje ir jokioje krikščioniškoje valstybėje. Jie būdinai tik Lietuvos istorijos keliui.

Idomūs ne tik Lietuvos, bet ir viso Pabaltijo istorijos požūrius Gedimino laiška jau XVIII a. pradžioje traukė istorikų dėmesį. Bene pirmasis jais susidomėjęs liubekietis C. H. Dreyeris, išspausdinęs iš Liubeko archyvo vieną Gedimino laišką 1761 m. Jam laiškas rodėsi įtartinas dėl jame randamų krikščioniškų posakių, kurie būtų neįprasti krikščioniui kunigaikščiui. Dreyeris sprendė, kad jų autorius tegalėjo būti „falsifikatorius vienuolis“ (impostor monachus).

Daug plačiau kalbėjo apie Gedimino laiškus J. Voigtas, žinomas devynių tomų prūsų istorijos autorius. Jis įvairiais ir, pagal laiko sąlygas, gana svariais argumentais įrodinėjo juos esant falsifikuotus. Voigto įrodinėjimai pagrindė neigiamą pažiūrą į Gedimino laiškus. Eilė autorių, daugiausia vokiečių, pasisavino ją. Paskutiniu Voigto sekėjų laikytinas K. Forstreuteris, buvęs Karaliaučiaus ir paskutiniu laiku Goettingeno archyvaras, dabar pensininkas. Jis 1928 m. išspausdino studiją apie Gedimino laiškus, kurioje paneigė jų autentiškumą. Kitoje 1955 m. paskelbtoje apybraižoje jau nevirtino beatodairiškai juos esant falsifikuotus. Čia jie jam yra tokie laiška. „Ant kurių krinta abeiotina šviesa“. Jis prileidžia, kad Gediminas su jais buves supažindintas ir davęs jiems „tylu ar net isakmiai pareikšta nri-tarimą“. K. Forstreuteris bus kiek pakėkęs savo nuomonę, paveiktas priešingų argumentų,

iškeltų kaikiurių vėlesnių autorių. Ypač svarius priekaištus jam padarė rygiētis H. Splietas, paskelbęs pokariniiais laikais dvi brošiūras apie Gedimino laiškus. Jis, atsižvelgdamas į ankstyvius laišku autentiškumą gynusius autorius, su geru pagrindu įrodinėjo, kad laiška kilo iš pasitarimo nuo popiežiaus kūrjos priklausomos Rygos arkivyskupo delegacijos, pranciškonų patarėjų ir Gedimino. Tad laiška, pagal Splietą, yra trijų veiksmių santarvės išdava. Jie nebuvo tiesiog Gedimino diktuoti, kaip mūsų T. Narbutas ar lenkas A. Prochaska manė. Iš kitos pusės, jie nebuvo rygiētis iš pirmo išlaužti falsifikatai, kaip J. Voigtas ir jo pasekėjai įrodinėjo.

6. Truputis „pro domo sua“

Kai studijuodamas Kauno universitete 1923-27 m. užtikau A. Prochaskos studiją apie Gedimino laišku autentiškumą, visas mano dėmesys nukrypo į juos. Skaičiau atsidėjęs tuos lotyniškus laiškus, nevėiską supradaus. Perskaiciau Narbutą, Voigtą ir kitus autorius, kalbėjusius apie juos. Didelis klausimas kilo mano galvoje: ar šie laiška, lyg deimantukai tos pagoniškos Lietuvos, yra tikri, ar rygiētis bei jų arkivyskupo kūrjos falsifikatai? Įsiskaičius į laišku turinį, man aiškėjo, kad juose atsispindi bendri rygiētis ir lietuvių (Gedimino) interesai ir juos jungia bendras priešas — ordinas. Tada man kilo mintis, kad tu laišku turinys ir jų autentiškumo klausimas tegalėtų būti tinkamai aiškinamas tik platesnėje to meto Rygos ir Lietuvos santykių perspektyvoje. Gimė neįsildidoma svajonė bandyti parasyti tokią studiją ir jos remuose aiškinti laišku turinį. Svajonė paliko svajone, nes jau įvykdyti pradžioje nebuvo nei laiko, nei priemonių. Studijos duoninis žurnalistinis ir mokyto darbas neleidė atsidėti daugiau pašaliniam tyrinėjimams. Su ta svajone, baigęs studijas, dvejus metus (1927-29) mokiau Taurasės komercinėje mokykloje ir čia puoselėjau mintį kada nors vasaros atostogų vykti į Karaliaučius ar į Rygą ir ten suipažinti arčiau su tais laiškais

ir literatūra apie juos. Tarp šių svajonių ir minčių man skaidrius spindulėliu nušvito maža a.a. mano profesorius J. Yčo atvirutė, kuri pranešė apie humanitarinių mokslų fakulteto paskirtą stipendiją dvejų metų studijoms užsienyje. Džiaugiausi ne kokia ateities karjera, bet proga įgyvendinti tą seną svajonę. Man dabar terūpėjo vienas dalykas: važiuoti į kokį vokišką universitetą, ten raustis bibliotekose Gedimino laišku reikalui.

Su tokia mintimi, prof. L. Karsavino patariamas, nuvažiuavau į Berlyną. Prisistatęs prof. Karsavino rekomendaciniu laišku prof. A. Brackmannui, žyminiam viduramžių istorikui, pareiškiau, jog atvažiuavau su intencija parašyti darbą apie Gedimino laiškus, ir prašiau jo nurodymų. Jis man nieko nepatarė, tik pasisakė prieš kiek laiko nemazai dirbęs Lietuvos istorijos srityje (1913-20 m. profesoriaro Karaliaučiuje). Liepė ateiti kitą kartą pasikalbėti. Kai vėl atsiradau jo kabinete, jis man pareiškė, jog tos temos darbas esąs persunkus. Kai aš jį paklausiau kodėl, jis delsė atsakyti. (Matyt, suprato mane esant nepakankamai pasirošusį tokiu darbu.) Kai aš pastebėjau, kad, turbūt, šaltinių permaža, jis atsakė: „Taip, šaltinių permaža.“

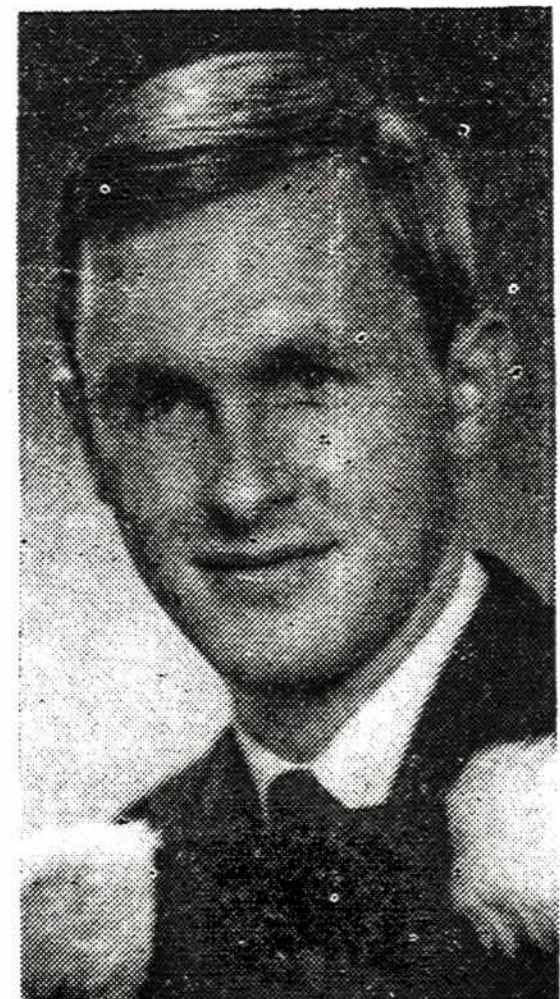
Pajutau dūžtančią ilgų metų svajonę ir mano atvykimas į Berlyną darėsi beprasmiškas. Iš šios nuotaikos kilo visdėlio ryžtas įtikinti tą labai malonų ir nepaprastą dženelmenišku mo profesorių, kad aš kaip nors ir kaip nors pajėgius padaryti per didelį užsispyrima. Matydama mano isikaltą idėją, ką gi profesorius bedarys — sutiko.

Pradėjau darbą, duodamas jam skvrelį po skyrelio aprobuoti. Ypač norėjau, kad jis man nurodinėtų klaidas ir neleistų „įseiti į lankas“. Darbas vyko labai sunkiai ir labai pamažu. Dirbamas supratau, kad prof. Brackmannas numatė sunkumus ir todėl mane atkalbinėjo, atseit, buvo teismus. Bet man buvo kelio atgal. Reikėjo išeiti iki viso, surašiant tam nemažai laiko. Kai šiandiena po 35 su viršum metų pasižiūri į tą

85 puslapių brošiūrėlę ir prisimenu tuos mėnesius, net ir prie jos išsėdėtus metus didžiojoje Berlyno valstybinėje ir universiteto bibliotekoje, suprantu, kad geriau pasirošęs istorikas, tiek darbo idėjęs, būtų parašęs kur kas geresnį veikalą. Man, naujokui tyrinėtojų, jis buvo sunkiai pakeliamas, ir tai gerai numatė tas mielas prof. Brackmannas. Man trūko tada tos istorikui būtinos dialektikos, apie kurią kartą kalbėjo prof. L. Karsavinas. Istoriaus turi įtikinamai pagrįsti pagal šaltinius jo keliamas problemas ir jas išvis pusių nušviesti. O tam reikalinga dialektika. Be jos mano darbas išėjo persiauras; problemos mestos, bet nepakankamai išvystytos. Mano kritikas Ignas Jonynas buvo teismus tvirtindamas, kad „viskas persiauri paimita“. Kai aš jam atsakydamas pastebėjau, kad turbūt darbu pataisyti reikėtų lauzyti jam duotus rėmus, jis pritarė. Bet darbas, pradžioje rašytas vokiškai ir vėliau perdirbtas lietuviškai bei rašytas nevieną kartą, buvo tiek man įgrisęs, kad jutuau jam savotišką aysversiją. Ir kai dekanas prof. Krėvė-Mickevičius pasiūlė duoti jį spausdinti fakulteto leidinyje „Senovė“, atidaviau tokį, koks buvo, o reikalingą akademiniams stažui disertaciją, fakulteto leistas, parašiau kitą.

Žiūrint dabar iš tolimesnės laiko perspektyvos, atrodo, jog tas, kad ir ne be trūkumų, darbelis pirmas inėšė lietuviškos istoriografijos mintį į tą raizgą ir istorikus viliojantį klausimą. Antai ir K. Forstreuteris 1955 m. rašytame darbe pastebė, kad prieš jo pažiūrą pasisakė lenku ir lietuvių tyrinėtojai. Jis panaudojo mano darbelį ir prof. Z. Ivinskio paskaitą, skaitytą Pabaltijo istorikų konferencijoje Rygoje 1938 m. Tas pats K. Forstreuteris, lietuvių tyrinėtojų poveikyje, „suminkštino“ savo 1928 m. tezę ir pripažino Gedimino su rygiētiais sutarus tuos laiškus. Plačiai panaudojo H. Splietas mano darbelį savoms išvadoms. Pagaliau ir Pašta šiuose Gedimino laiškuose įterpė į draugystę tokių tyrinėtojų, kaip V. Vasiljevskio (žinomo rusų bizantologo), A. Prochaskos, K. Forstreuterio, H. Splieto, ir J. Jakšto studiją. Vadinasi, darbas palieka dar gyvas tannoje lietuviškoje istoriografijoje.

(Bus daugiau)

Saulius Jaskevičius — Jaškus Š. m. baigęs Toronto universitete humanitarinį fakultetą bakalauru — B.A. laipsniu. Studijavo anglų ir prancūzų kalbų skyriuje Sv. Mykolo kolegijoje. Yra baigęs Sv. Mykolo gimnaziją Torontoe. Sekandiais mokslo metais tes studijas magistro laipsniui gauti.

Atsiųsta paminėti

Lietuvių Dienos nr. 5, gegužis. Gausiai iliustruotas žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Vyr. red. Bern. Brazdionis, leidėjas Anthony F. Skirius, 4364 Sunset Blvd, Hollywood, Calif. 90029, USA.

Laiškai Lietuviams nr. 6, birželis. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Adresas: 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Teknikos žodis nr. 3, gegužis-birželis. Leidėjas — ALIAS Čikagos skyriaus techninės spaudos sekcija. Administracijos adresas: Mečys Krasauskas, 1633 W. Montgomery Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

Zuvėdra nr. 2(6), 1967. Osavos m. dižiotųjų ir meškeriojų klubo „Eserys“ šapirografu leidžiamas neperi-jodinis laikraštėlis.

Mūsų Vytis nr. 2, kovas-balandis. Leidėjas — Akademiniš Skautų Sąjūdis, red. — Rimantas Griškėlis. Administracijos adresas: Jonas Tamulaitis, 6818 So. Claremont St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Moteris nr. 3, gegužis-birželis. K. L. K. Moterų Draugijos leidžiamas lietuvių moterų žurnalas. Adresas: 1011 College St., Toronto 4, Ont., Canada.

Krivulė nr. 3, birželis. Vyriausio skautininko biuletenis LSS lietuvių skautų brolijos vadovams. Adresas: s. Vl. Vileikis, LSB VV, 4346 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609, USA.

Gabija nr. 2, gegužė. Leidžia LSS skaudų serijos vadja. Adresas: s. M. Jonikienė, LSS VV, 6346 So. Washenaw Ave., Ill. 60629, USA.

Pasaulio Lietuvis nr. 28, balandis-gegužė. Leidėjas — PLB valdyba, adresas: The World Lithuanian, c/o Mirga Kizienė, 18021 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119, USA.

ETNINIO MENO TARYBA
kviečia jus atsilankyti į
ŠIMTMEČIO SPEKTAKLĮ
NATIONBUILDERS '67

PENKTADIENĮ, 1967 m. RUGPJŪČIO 18 d., 8.15 v. v.
TORONTO PARODŲ AIKŠTĖ — CNE GRANDSTAND
200 programos atlikėjų • 20 geriausių Ontario meno grupių —
chorai, šokių grupės, muzikiniai vietiniai
Koncertinės grupės, šimtmėčio proga pakviestos iš Newfoundlando,
Kvebeko, Ontario, Manitobos ir Saskatchewano.
Bilietai \$1.00 — \$1.50 — \$2.00; gaunami:

- Etninę laikraštį reitidien
- Prince George Hotel bilietų kasoje, 91 York Street
- Arks Book Store, 575 Queen St. West
- Community Folk Art Council, Room 203, 91 Yonge Street

Tickets — tel. 363-0692
• C.N.E. GRANDSTAND — spektaklio vakarą prie įėjimo.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK

\$1,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų aukštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvų.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS

\$2,900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europą, galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE, \$7,500 įmokėti, 8 kambariai per 2 aukštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR

\$8,000 įmokėti, 10 kambarių atski-

ras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me aukšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūšyje. BLOOR — CLENDENAN, \$9,000 įmokėti, 8 metų senumo duplexas su 3-jų kambarių butu rūšyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO, \$15,000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvų ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, \$7,500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKKAS DUPEKŠAS. Bloor - Indian Grove, \$7,000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du aukštus duplexas, vieta — dviejų automobilių šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

MANN & MARTEL REALTORS

1928 Weston Rd.

Tel. 249-7691

WESTON ROAD - LAWRENCE, \$105,000.00 prašoma kaina, 10-plex, įmokėjimas apie \$30,000, 8 metų senumo. Pajamų metams \$14,500, sklypas 58x141 pėda. Prie gero susisiekimo, naujai atremontuotas, teraso grindinys ir laiptai.

RONCESVALLES - GEOFFREY, \$5,000.00 įmokėti, 3-jų butų atskiras plytų namas. Prašoma kaina virš \$30,000.00. Garažas, geras įvažiavimas, gražus kiemas, naujas vandens šildymas, pajamų namas.

RATHBURN - ISLINGTON, \$37,900.00 prašoma kaina, gražus namas, 2 frontiniaiėjimai. Galėtų tiktai daktarui, dantistui, 7 kambariai, užbaigtas rūšys, iki lubų židyns, gelėms dėžės viduje, nauji kilimai gyv. kambarių, 3-uose miegamuose ir iš dalies rūšy. Gra-

žus, didelis sklypas 136x186 ir 122 x75, 3 prausyklos.

BATHURST - LAWRENCE, \$22,900.00, atskiras plytų namas, 5 kambariai ir 1-nas rūšis, geras namas, didelis sklypas, greitas užėmimas.

COLLEGE - OSSINGTON, \$3,000.00 įmokėti, 7 kambariai, atskiras plytų namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, vienas kambarys rūšis, naujas bloko garažas, prašoma kaina tik \$25,000.00.

JANE - ST. CLAIR, \$15,900.00 pilna kaina, įmokėti \$5,000.00, 5-kių kambarių namas, privatus asfaltuotas įvažiavimas.

JANE - LAWRENCE, \$18,500.00 kaina, \$3,000.00 įmokėjimas, 5-kių kambarių plytų namas, vienas kambarys rūšyje.

ST. VAUPŠAS

Darbo tel. 249-7691

Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių parduoti.

Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Antr. 10 - 1.30

Treč. uždarytas

Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8

Šešt. 9 - 12

Sekm. 9.30 - 1

1966 M. GRUODŽIO 31

BALANSAS — \$2,344,396.

1966 M. PELNAS — \$41,286.

5½% UŽ ŠERUS,

4¾% UŽ DEPOZITUS

100% SAUGUMAS

Tapdami aktyviais nariais padedate sau, padedate

lietuviškiems kultūriniais reikalams.

GREICIAUSIAI AUGA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor Str. W.

Tel. 534-9286

BLOOR - ROYAL YORK RD. \$7,000 įmok., mūrinis, vienaaukštis (bungalovas) 5 kamb., įrengtas rūšys, garažas ir privatus įvažiavimas. Prašo \$22,500.

JANE - BABY POINT \$8,000 įmok., 7 kamb., mūrinis, atskiras, vand. alyva šildymas, šoninis įvažiavimas, garažas, Rami gatvė, arti kraut. ir susisiekimo.

BLOOR - RUNNYMEDE \$10,000 įmok., mūr., atskiras, 7 didelių kamb. per du aukštus, 2 virtuvės, 2 vonios, privatus įvažiavimas. Ideali vieta, arti miškų ir susisiekimo.

INDIAN RD. - GLENLAKE \$10,000 įmok., 7 kamb. per du aukštus.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

ST. CLAIR - OAKWOOD \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 16 didelių kambarių per 3 aukštus, 7 šaldytuvai, 7 pečiai (virdimo), kambariai apstatyti (su baldais). Savininkas turi sau pirmame aukšte 4 kambarius ir 4 dalyvaujančią sklypą ir turi gryno pelno \$5,000.00. Garažas, privatus įvažiavimas. Liks viena skola balansui.

BLOOR - JANE \$15,000.00 įmokėti, mūro, atskiras, 4 butų, po 2 miegamuosius pastatas, vienas butas galima tuojau užimti. Užpakalinis įvažiavimas, gražus, didelis kiemas. Liks viena skola balansui.

BLOOR - WINDERMERE \$8,000.00 įmokėti, mūro atskiras, 7 kambarių, 2 modernios virtuvės, garažas, privatus įvažiavimas. 8 pėdų įvažiavimas.

COLLEGE - RUSSEL RD. \$10,000.00 įmokėti, mūro, atskiras, 6 didelių kambarių, 2 mod. virt., garažas.

RUNNYMEDE - ANNETTE \$2,900 įmokėti, mūro 6 kambarių, per 2 aukštus, 2 mod. virtuvės, prašoma kaina \$15,000.

Neradus šiam skelbime jums tinkamo objekto, ar norint parduoti nejudomą turtą, prašau skambinti kiekvieną laiką, gausite teisingą patarimą.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Skautų stovyklavietės Romuvos penkmečio sukaktis paminėta su eiga Nuotr. G. Valiūnienės

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

• LSS tarybos pirmosios pirm. v. s. A. Saulaitis sąjungos vadovams išsiuntinėjo specialų bendrąsą, paruoštą a. a. v. s. A. Matonio, V. osios tautinės stovyklos reikalui. Si stovykla bus ateinančiais metais, minint lietuviškos skautybės penkiasdešimtmetį.

• Į vadovų lavinimo stovyklą Custer, Mich., rugp. 19-26 d. vyks šie "Rambyno" tūnto skautai: A. Valiūnas, R. Marijošius, M. Rusinas, A. Kasperavičius, P. Kudreikis, A. Kobelskis, M. Gildys, A. Kairys, E. Baleišis, V. Tamulaitis, J. Zolypis ir V. Skrebūnas. Bus vykstanta autobusais iš Hamiltono. Pristatytai prie Aušros Vartų bažnyčios Hamiltone rugpjūčio 19 d., 6 v. r. Pasiimti lengvas stovyklines lovytes ir visus asmeninius stovyklautojo reikmenis. Skautėms primena "Satrijos" tūntininkė: pasiimti paruoštą 6 sešių skilčių rankdarbių medžiagą, pradėtą užrašyti sąsiuvinį, į kurį įrašo įstatus, įžodį, įsakymus, morės abėcėlę, apie 15 mįslių, dainų, turima skautiška literatūra, kastuvėlių, kirvių, aštrų peilių, žirkles, darbo uniformą ir įprastus stovyklautojos daiktus.

• Į tautinių grupių stovyklą išvyksta šeštadienį, rugpjūčio 12 d., 7 v. r. Rinktis pilnomis uniformomis High-Parke (kur apsisuka College tramvajus). Į šią stovyklą važiuoja iš Toronto V. Žulys, J. Birgiolas, T. Akelaitis, L. Saplys, J. Gorys, R. Kybartas, P. Plučas, J. Plučas, T. Regina; iš Londono V. Valaitis ir S. Dragūnevičius. Vieno vadovus — ps. P. Regina.

Stovykloje specialiai lietuvių diena rugpjūčio 13, sekmadienį. Šioje lietuvių dienoje sutiko dalyvauti R. Narušytis ir J. Karasiejaus vadovaujama tautinių šokių grupė ir v. s. Kairo vadovaujama Mindaugo dr. vės skudutininkai. Kviečiami visi aplankyti šią tarptautinę stovyklą ir moraliai paremti savuosius reprezentantus. Vykstantiems išsidedėti — važiuoti 401 keliu į rytus iki New Castle, tada sukiti 115 keliu į šiaurę, važiuoti 28 keliu ir 62 iki Combermere. Pravažius šią vietovę, sekti rodyklės į Halfwaylake ir Wadsworthlake. Stovyklos vardas "Kasubys". Ji yra prie Wadsworth ežero. Č. S.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Vilniuje įvyko Lietuvos ir Lenkijos kaimo jaunimo lengv. atletikos rungtynės, kurias laimėjo Lenkijos atstovai 140:124 pasekmė. Šiose rungtynėse S. Raudonius mergaičių rutulio stūmimo pasiekė naują Lietuvos rekordą — 14.36 m.

Zalgirio krepšininkai įveikė Lietuvos viešėjusius lenkų Legijos krepšininkus 85:66.

P. Motiekaitis pasiekė dar vieną sklandymo rekordą. Helikopteriu su gumos variklio klasėje jis pakilo į 240 m. aukštį. Senasis rekordas priklausė italui A. Pelegio ir buvo 205 m.

Krepšinio rungtynėse Maskvoje lietuviams pradžioje sekėsi neblogai. Savo grupėje jie nugalėjo visus priešininkus. Ypatingai svarus laimėjimas buvo prieš latvius. Latviai tapo nugalėti pasekmė 63:60.

SPORTAS VISUR

Praeitais metais Anglijoje įvykusias pasaulines futbolio pirmenybes stebėjo rekordinis skaičius žiūrovų — 1.614.677. Jie taip pat davė rekordinį pelną — 5.700.000 dol.

Dvidešimtosios Vasaros olimpinės žaidynės įvyks Miunchene 1972 m. Joms nustatyta data yra rugpjūčio 26 — rugsėjo 10 d.

Išrasta nauja kartis šuolininkams

Dalia Jurgaitė (kairėje) ir Dalia Čiurlionytė iš Klevelando, dalyvavusios Čikagoje įvykusiose S. Amerikos lietuvių - ukrainiečių lengv. atletikos varžybose. Jurgaitė buvo išrinkta geriausio šio susitikimo eportininke. Ed. Sulaičio nuotr.

Iš Šiaurės Vietnamo buvo ištremtas Tarptautinės Kontrolės Komisijai priklausęs Kanados atstovas kpt. James MacFie. Hanojaus režimas jį apkaltino saugumo reikalų pažeidimu. Šį kaltinimą atmetė užsienio reikalų min. P. Martin ir kanadiečiams minėtoje komisijoje vadovaująs Ormond W. Dier.

Nigerijos kariuomenės daliniai baigia užimti nuo Nigerijos atsiskyrusią rytinę dalį, kuri buvo pasiskelbusi Biafros respublika. Į centrinės vyriausybės rankas jau pateko pagrindinis Biafros miestas Ogoja.

Višejoji bibliotekoj, 1303

Queen St. W., Languages a. Literature Centre, yra knygų įvairiomis kalbomis, jų tarpe ir lietuvių. Canadian Scene įstaiga praneša, kad ten svetimų kalbų skyriai plečiami — išsilygama naujų knygų kiekvieną savaitę. Šiuo metu ten esama 46.000 tomy knygų 65-iomis kalbomis. Prancūzų kalba knygų yra 10-861, vokiečių — 6.903, italų — 5.939, lenkų — 5.309, ispanų — 1.703, rusų — 3.518, vengrų — 3.360, ukrainiečių — 1-985, olandų — 120. Kitomis kalbomis knygų yra mažiau. Šiai Parkdale bibliotekai vadovauja Leonard Wertheimer su 7 tarnautojais. Skaitytojams knygos duodamos nemokamai, reikia tik sumokėti 10 ct. už kortelę. Lietuviškų knygų skyrius nėra gausus. Jame yra ir komunistinės propagandos leidinių. Toronto apyl. valdyba turėtų jį tai atkreipti dėmesį ir pasirūpinti, kad jį bibliotekai patektų tinkari vertingų lietuviškų knygų. Sovietinių leidinių yra visa eilė, nes, matyt, yra kas jais pasirūpina.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kandidatūrą į konservatorių partijos vadus išstatė Manitobos premjeras Duff Roblin. Jis yra pasiryžęs pasitraukti iš dabartinio pareigų prieš pat konservatorių suvažiavimą, kuris įvyks Toronte rugsėjo 6-9 d.d. D. Roblin yra jau devintas kandidatas į konservatorių vadus. Be jo, stipriausiu varžovų grupei priklausio Nova Scotia premjeras Robert Stanfield, George Hees ir Davie Fulton. Niekas šiuo metu dar nežino, kaip pasielgs senasis politikos vilkas J. Diefenbakeris. Jis taipgi gali nutarti dar kartą išbandyti savąjį populiarumą atvirose varžybose.

Federacinė vyriausybė svarsto planą nedarbo apdraudai pakeisti. Bedarbiams mokama iki \$36 savaitinė pašalpa dabartinėse sąlygose jau yra nepakankama. Ją būtų galima padidinti iki \$65, jeigu nedarbo apdraudimas įstatymas apimtų visus dirbančiuosius. Šiuo metu atskaitymai nedarbo apdraudai daromi tik tiems kanadiečiams, kurių metinis uždarbis nėra peržengęs \$5.460. Naujasis planas 94 centus į savaitę atskaitytų visiems dirbantiesiems — net ir tiems, kurie yra milijonieriai. Tokiu atveju į nedarbo apdraudą būtų įtraukta apie 2.500.000 papildomų narių, fondą kasmet padidinančių \$200 milijonų. Federacinė vyriausybė naująjį planą tikisi paruošti ir pateikti parlamentui šį rudens.

1967 M. VASAROS MUZIKOS FESTIVALIS TORONTE

TORONTO Miesto parkų ir poilsio skyrius, drauge su TORONTO Muzikų draugija, remiami muzikos plokštelių pramonės fondo ir "TORONTO DAILY STAR", praneša sekančią programą:

SEKMADIENI, rugpjūčio 13

2.30 v.p.p. High Park — 411 eskadrono R.C.A.F. orkestras
2.30 v.p.p. Kew Gardens — Karališkojo pulko orkestras
2.30 v.p.p. Willowvale Park — Rudy Spratt ir jo įvairių programa
5.30 v.p.p. High Park — vargonų rečitalis — Ronnie Padgett
7.30 v.v. EarlsCourt Park — Bobby Minns ir jo orkestras — įvairybės

PIRMADIENI, rugpjūčio 14

8.30 v.v. Ramsden Park — kadrilius šokiai — Bob Scott orkestras

ANTRADIENI, rugpjūčio 15

8.00 v.v. Allan Gardens — 48-jo škotų pulko kardinis orkestras
8.30 v.v. Withrow Park — kadrilius šokiai — Bob Scott orkestras

TREČIADIENI, rugpjūčio 16

12.15 v.p.p. N. Phillips Sq. — Bob Scott — kaimiško stiliaus koncertas
8.30 v.v. Ramsden Park — "Šokiai po dangaus žvaigždėmis"
8.30 v.v. Riverdale Park — Michael Clark, Michael Sherman, Klaas Van Graft
8.30 v.v. Monarch Park — kadrilius šokiai — Bob Scott orkestras
8.30 v.v. Dufferin Gr. Prk. — kadrilius šokiai — Angus McKinnon ork.

KETVIRTADIENI, rugpjūčio 17

7.30 v.v. Eglinton Park — Charlie Rallo, The Legendary Benny Westone ir jo Centennial Six
8.00 v.v. N. Phillips Sq. — Toronto Workshops Production Drama
8.30 v.v. High Park — kadrilius šokiai — Bob Scott orkestras
8.30 v.v. Kew Gardens — kadrilius šokiai — Al. Aylward orkest.

SEKMADIENI, rugpjūčio 20

2.30 v.p.p. High Park — Karališkojo pulko orkestras.
2.30 v.p.p. Kew Gardens — Toronto igulos artilerijos orkestras
2.30 v.p.p. N. Phillips Sq. — Toronto Workshops Production Drama
5.30 v.p.p. High Park — vargonų rečitalis — Ronnie Padgett

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 BLOOR ST. W.

Tel. RO 7-5454

DURIE - BLOOR, \$5,000 įmokėti ir viena atvira skola balansui; 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas.

WINDERMERE - BLOOR, apie \$7.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, dvi virtuvės, alyvos šildymas, garažas, namas be skolų.

RUNNYMEDE - GLENLAKE, \$10.000 įmokėti, 8 kambarių presuotų plytų atskiras namas, didelis kambarių rūšyje, garažas su tikrai plačiu įvažiavimu.

ALHAMBRA - BLOOR, \$10,000 įmokėti, 10 kambarių atskiras namas, 2 prausyklos, 3 virtuvės, netoli Bloor, puiki nuomavimo vieta.

PRINCE EDWARD-BLOOR, \$10,000 įmokėti, puikus didžiulis 7 kambarių vienaaukštis (bungalow), užbaigtas rūšys su atviru židiniu, privatus įvažiavimas su dvigubu garažu, puiki, rami vieta.

GRENADEIR Rd. - RONCESVALLES, \$10,000 įmokėti, 17 kambarių atskiras namas, 4 vonios, 4 virtuvės, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas, viena atvira skola 10-čiai metų.

WINDERMERE - BLOOR, \$10,000 įmokėti, dviejų butų po šešis kambarius atskiras namas, privatus įvažiavimas su dvigubu garažu, reikalingas remontas.

VAKARUOSE, tikiai apie \$10,000 įmokėti, puikus vos 3 metų senumo dvibutis (duplexas); kiekvienas butas yra 4 miegamųjų (7 kambarių) ir turi po dvi 4 dalyvaujančias, garažai su privatu įvažiavimu, labai geras parkinys, ypač didesnei šeimai arba nuomo-

jimui. BABY POINT - WARREN PARK, \$5,000 įmokėti, gražus 7 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, užbaigtas rūšys, platus sklypas, garažas su privatu įvažiavimu. Greitai užimtin.

BABY POINT-JANE, \$13,000 įmokėti, 7 kambarių, atskiras šiuurčių plytų namas, užbaigtas rūšys, garažas su privatu įvažiavimu.

HIGH PARK - BLOOR, \$30,000 įmokėti, šešiabutis (sikspleksas), maždaug 12 metų senumo, 4 garažai; viena skola balansui.

HIGH PARK AVE., nepertoli nuo Bloor, 8 kambarių atskiras namas, 2 virtuvės ir 2 prausyklos, garažas, gilus sklypas.

MIMICO, pilna kaina tik \$65,000, 6 butų atskiras mūrinis pastatas, garažai, gera pinigų investicija — duoda apie 10% gryno pelno.

GEORGIAN BAY, apie \$5,000 įmokėti, 1000 pėdų privatus ežero kranto, iš viso maždaug 30 akrų, 90 mylių nuo Toronto, graži žuvinėja vieta.

SPRINGHURST BEACH, gražus ant ežero kranto 6 kambarių vasarnamis; gilus šulynys, visi patogumai, puikus sklypas lietuvių mėgiamoj vietoj.

HIGH PARK, apie \$60,000 įmokėti, 21 buto apartamentas, vos keleto metų senumo, virš \$31,000 metinių pajamų, graži vieta.

\$34,000 METINIŲ PAJAMŲ, 23 butų apartamentas vakaruose, švarus viduje, apie 10 metų senumo; viskas išnuomota 100%.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

PR. KERBERIS

Darbo tel. RO 7-5454

Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAI TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME

4¾% už depozitus

5½% numatyta už šerų

DUODAME

mortgicūs iš 6½%

asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ. ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICŲS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės p

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ •
VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSCIŲ • VERSLŲ • PER-
SONALŲ IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSI-
KIMŲ • MOKSLAPINIGŲ TAUPYMAS VAIKAMS • ME-
NESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251-4864;

namų tel. 277-0814

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TVParduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom
šildytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir
U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETTIES MAISTO
SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33
SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI
MUSŲ NAUJŲ MAISTO
KATALOGŲ.Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo
mašinos, motociklai, dviračiai, stu-
vamos mašinos, televizijos aparatai,
pianinalai, automobiliams padangos,
foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siunti-
nius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašom savo sudarytus siuntinius bei užsa-
kymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų
pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima nealkūmų, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti,
mieslai patikslinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patar-
nanti ateityje.

**LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.**

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto
iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.
Savininkai A. ir S. KALUZA**LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia**aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti
su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-FiTAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532-7733

1736 Dundas St. W.

Sev. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisom televizijos, HI-FI ir radijo aparatus. Parduodamos
lempos ir baterejos. Prityrę specialistai su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir
pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas,
su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite!**Bloor Autorite Garage** 296 BROCK AVE. (tarp Dun-
das ir College). Tel. 531-1305**Lietuviai LAIKRODININKAS**

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisom laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į
namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius,
jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.**YVRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA
DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ****A&B TAILORS**343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432

A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE
60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130Atlieka sąžiningai visus mechanik-
kus automobilių pataisymus. Pate-
pimus ir alyvos keitimus.Prieš pirkdami varotus automo-
bilius atvežkite patikrinimui: nuro-
dysim visus trūkumus ir duosime
patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS,

BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripaži-
ntas plomberis, atlieka įvairių plum-
bing ir vandens apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (bo-
dy) taisymas, mechaniniai darbai ir
automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurešas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

**International
Driving School
WALDI**Centrinė įstaiga 691 Lorette St.,
Tel. RO 2-2100

Skyrius:

894 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis,
automatinėmis transmisijomis
ir Volkswagenais.Naujai atidaryta Lietuviška sporto reikmenų krautuvė
RONCESVALLES SPORT STORE

Sav. J. Sardinas ir J. Dambranskas

295 Roncesvalles Ave., tel. 536-1373

Mažo kalibro ir medžiokliniai šautuvai, šoviniai, švejojimo reikmenys,
teniso raketės, įvairūs švediniai ir kiti sporto reikmenys.

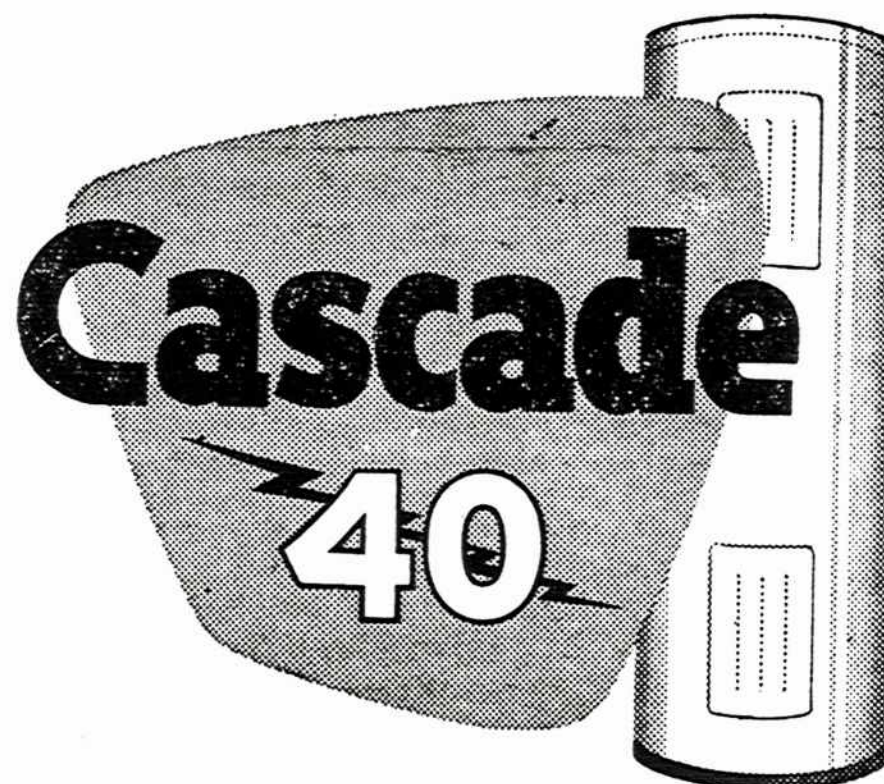
Jei esate gimę

1900**Dabar turite paduoti prašymą
SENATVĖS PENSIJAI GAUTI**Padavę prašymą dabar, galėsite gauti pirmąjį pensijos čekį
1968 metų sausio mėnesį. Asmenys, sulaukę 67 metų amžiaus,
turi teisę gauti senatvės pensiją.

Jei esate gimę 1901

turite paduoti prašymą senatvės pensijai gauti
šešis mėnesius prieš 67-ąjį gimtadienį.Senatvės pensijų prašymų blankus galima gauti kiekvienoje pašto
įstaigoje arba parašius laišką The Regional Director of Old Securi-
ty savo provincijos sostinėje mieste. Su tuo blanku gausite ir bro-
šiūrą, kurioje rasite pilną informaciją apie senatvės pensiją.

GARANTUOTAS PAJAMŲ PAPILDAS

Kai tik Jūsų senatvės pensija bus patvirtinta, gausite informaciją apie
garantuotą pajamų papildą ir prašymo blanką.Galbūt ir Jūs turite teisę į papildą, kuris, kartu su senatvės pensija,
garantuos Jums mėnesines pajamas mažiausiai \$105.00.ISSUED BY THE HON. ALLAN J. MacEACHEN, MINISTER
THE DEPARTMENT OF NATIONAL HEALTH AND WELFARE**CASCADE 40**elektrinis vandens šildytuvas
pagamintas tiems žmonėms,
kurie nori turėti daug
šilto vandens žema kainaCascade 40 elektrinis vandens šildytuvas apšildys tiek vandens,
kiek jums jo reikia. Cascade 40 yra beliepsnis, saugus ir švarus.
Kadangi jame nėra degimo, Cascade 40 nereikia dūmtraukio ir gali
būti įrengtas bet kurioje patogioje vietoje jūsų namuose.

Cascade 40 tankas yra garantuotas pilnai 10-čiai metų.

Jei norite turėti užtikrintai šilto vandens žema kaina, paskam-
binkite į jūsų Hydro ir pasiteiraukite apie Cascade 40 elektrinį van-
dens šildytuvą.

your hydro

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kt. reikalus be
- atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliančiantiems autobusais,
- traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atsiliekantiems giminei

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 536-4681

Kas turtingiausias?

Rusas, prancūzas ir amerikie-
tis susiginčijo: kuris kraštas pa-
saulėje yra turtingiausias? Pran-
cūzas sakė: "Aišku, Prancūzija,
nes jokiam kitame krašte žmo-
nės neturi tokio puikaus vyno
ir tokių skanių sūrų!" Ameri-
kietis: "Amerika yra visų turtingi-
giausia, nes visą Prancūziją gali
apstatyti savo gyventojų turi-
mais automobiliais." Rusas:
"Rusija yra pats turtingiausias
kraštas. Ir tai yra labai lengva
įrodyti: visi ten vagia ir vistiek
dar lieka..."

Moksliška problema

— Koks skirtumas tarp moks-
lo, filosofijos ir dialektikos?
— Mokslas — kai žmogus už-
rištomis akimis tamsiame kam-
baryje gauda katę.
— Filosofija — kai žmogus
užrištomis akimis tamsiame
kambaryje gauda katę, kurios
ten nėra.
— Dialektika — kai žmogus
užrištomis akimis tamsiame
kambaryje gauda katę, kurios
ten nėra, ir tvirtina, kad ją pa-
gavo.

ŠYPSĖNOS

"Pedigree"

Kažkoks žmogelis sėdėjo vie-
šame sode lyje ant suolo ir už
grandinėlės laikė šunelį. Sene-
liukas, kuris jį stebėjo, staiga
paklausė:

— Gražus šunelis, bet ar jis

turi "pedigree"?

— Pedigree... ką tokį?

— "Pedigree" — genealogi-
nį medį...

— Ne, pone. Neturime spe-

cialaus medžio. Jis turi pasiten-
kinti bet kuriuo gatvės medžiu.
Kodėl Sov. S-goje nereikalingos
lovos?— Todėl, kad besimokantis
jaunimas miega pamokose ir pa-
skaitose, dirbantieji miega su-
sirinkimuose, priešai nesnaudžia,
o partija ir partiečiai vi-
suomet budi.

Parinko Pr. Al.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB

vartojo 16 savaičių

pusę metų

vienus metus

Atvaizdai rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiška-
nas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų
 spalvą MOTERIMS ir VYRAMS. 100 proc. garantuoti. JIB 8 unc. 16-kai
savaičių \$5.50 arba COD. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite TUO-
JAU JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:
P. Januška, 1033 Bruce Ave, Windsor, Ont.**DRAUDIMAI**231-2661 a r b a
233-3323**P. BARAUSKO AGENTŪRA**38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.
(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D.
Namų, ūkių ir bet kokių verslo
pirkimo-pardavimo dokumentų su-
darymas, mirties, sutartys, tes-
tamentai ir kiti teisiniai reikalai.
408 Roncesvalles Avenue - Toronto.
Mergio vaistinės namų II aukštas.
(šalies 11 Howard Park Avenue)
Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v. r. iki 1
Antrodieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v. r.
v.p.p. išskyrus trečiadienį ir sekmadienį.
Ištaigos tel. LE 7-1708;
Namų — CR 9-6166**DR. E. ZUBRIENE
DANTŲ GYDYTOJA**

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

**DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA**

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 v. v.
antradieniais, ketvirtadieniais ir
penktadieniais 9-5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

**DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA**

262 Roncesvalles Ave.

(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal
susitarimą.**DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA**129 GRENADIER ROAD
(2-as namas nuo Roncesvalles)

Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8

val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

**DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS**Vakarais ir šeštadieniais
pagal susitarimą.1082 BLOOR ST. W., Toronto
(į rytus nuo Dufferin St.)**DR. N. NOVOŠICKIS**

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

draudimaiNAMŲ, AUTOMOBILIŲ
KOMERCINIŲ IR KITŲ**draudimo įstaiga
AL DUDA**ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.BIŲ
IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612

769-4131

Sv. Jono Kr. par. žinios

Prisikėlimo par. žinios

— Ilgojo savaitgalio proga tautiečiai gausiai dalyvavo pamaldose Gerojo Ganytojo stovyklavietės salėje.

— Tris savaites trukusi Gerojo Ganytojo stovykla uždaryta rugpjūčio 6, sekmadienį, vėlavos nuleidimu. Penktadienio vakare lauko metu buvo pagerbti Lietuvos partizanai, o šeštadienio vakare — atžymėti stovyklautojai sporte ir tvarkingume. Didelė padėka priklauso visiems stovyklos vadovybei ir visiems, prisidėjusiems prie stovyklos reikalo. Ši savaitgalį talios būdų bus tvarkoma stovyklavietė sekančiam sezonui.

— Tragiška žuvus automobilio nelaimėje a.a. Juozui Rikui, velionės žmonai ir visiems giminiams nuširdi užuojauta.

Laisvės paminklinis konkursas baigėsi liepos 31 d. Gauti septyni projektai. Projektams vertinti komisija renka si antradienį, rugpjūčio 8 d., apylinkės pirm. adv. G. Balčiūno bute. Laisvės paminklas, Toronto apyl. valdybos iniciatyva, numatytas statyti lietuvių kapinių centrinėje aikštėje.

Apie dail. Dağı platių reportazą paskelbė dienraštis "Daily Star" liepos 10 d. laidoje. Dienraščio reporterė Anita Epstein, pripuolamai pastebėjo prie dailininko namų savotiškas skulptūras, susidomėjo autoriumi, jį aplankė, padarė pasikalbėjimą ir jį paskelbė kartu su dviem nuotraukom. Tarp kitko žurnalistė rašo: "Jo namai panašūs į privačią galeriją, neišskiriant nė virtuvės. Jo darbo kambarys mažas, drėgnas ir pilnas nebaigtų skulptūrų." Dail. Dagys esą dėstė meną ir jo istoriją Kauno gimnazijoje. Jo kūrinių parodos buvusios surengtos įvairiose valstybėse.

Saleziečiai kunigai Mečys Burba ir Petras Rukšys aplankė visą eilę lietuvių kolonijų. Kun. P. Rukšys yra neseniai įšventintas Vokietijoje. Savo primicijas atlaikė jis Toronto ir jas pakartojo kitose parapijose. Kun. M. Burba yra jau seniau įšventintas ir dirba lietuvių saleziečių gimnazijoje Italijoje ir stovykloje. Motociklo nelaimėje buvo sunkiai sužeistas, bet sėkmingai pasveiko ir dirba toliau. Baigė savo kelionę po S. Ameriką, abu saleziečiai grįš Italijon.

T. St. Kulbis, SJ, kapelionas skautų stovykloje Romuvoje, keletą dienų atostogavo Toronte ir Hamiltone. Praėjusį sekmadienį Toronto Sv. Jono Kr. bažnyčioje atlaikė pamaldas ir pasakė pamokslą.

Televizijos tinklas CBC transliuos programą apie Kanados tautines grupes: rugpjūčio 18, 25, rugsėjo 1 d. 8 v.; ketvirtioji programa — rugsėjo 7 d., 10.30 v. v. Dalyvauš šios tautybės: italai, graikai, israelitai; anglai, airiai, vėlsai; meksikiečiai, haitiečiai, jamaikiečiai, argentiniečiai; čekai, slovakai, Romanovo orkestras ir choras. Programa pavadinta "Four Part Variety Series". Kodėl tik tam tikros tautybės atrinktos, pranešime nepaaiškinta. Pranešimas gautas iš CBC Information Services Box 500, Terminal A, Toronto 1, Ont.

SPRINGHURST lietuvių rajone išnuomojamas vasarnamis nuo rugpjūčio 12 d. Siltas ir šaltas vanduo. Teirautis tel. 534-8154.

REIKALINGAS KAMBARYS ir virtuvė be baldų vienai moteriai. Tel. LE 3-6198. Skambinti 6-7 val. vak.

"TEVYNES PRISIMINIMŲ" radijo programos girdimos du kartus per savaitę — Seštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada; Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA. Programos ved. — J. R. Simanavičius, 111 Roncevalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plekštelių krovėvas.

Nedidelis orkestras įvairiems parengimams prieinama kaina. Skambinti A. ZAREMBA Telefonas 767-7084.

Naujai atidaryta kirpykla/Howard Park Barber Shop, 2064 Dundas St. W., Toronto. Savininkas ir kirpėjas — Albertas Štandinis. Darbo valandos: nuo 9 ryto iki 7 vakaro. Trečiadieniais uždaryta.

City Driving School OFICIALIAI PRIPAZINTA Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėse turintiems laikiną leidimą. Ir jau galima pradėti mokytis pirmą pamoką su standartine ar automatinėse mašinose. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-8656. Rytoje HO 6-1131

Rankdarbių paroda. Kanados šimtmečio proga tradicinėje parodoje Toronte rengiamas gausus rankdarbių skyrius, kuriame bus išstatyti įvairių tautybių rankdarbiai. Jau gauta apie 7000 eksponatų. Kaikurių jų bus pramijoti bei atrinkti iki rugpjūčio 8 d. Sekančią dieną premijas laimėję eksponatai bus išstatyti Queen Elizabeth Building patalpose nuo 1 iki 3 v. p.p. Spaudos atstovai galės juos apžiūrėti ir nufotografuoti. Parodos metu premijuotieji rankdarbiai bus laikomi stiklinėse dėžėse. Tradicinė Kanados paroda Toronte bus atidaryta rugpjūčio 18 ir truks iki rugsėjo 4 d.

Ateitininkų sendraugių visuotinis suvažiavimas šaukiamas Dainavos stovyklavietėje rugpjūčio 11-13 dienomis. Ten bus paminėta reorganizacinės Palangos konferencijos 40 m. sukaktis. Visi sendraugiai kviečiami dalyvauti. Salia veiklos klausimų svarstymo, bus meno vakaras (rugsėjo 12 d.) ir jubilėjinis posėdis (rugsėjo 13, sekmadienį). Ir Toronto ateitininkai turėtų ten gausiai dalyvauti. Jų kuopai pirmininkauja K. Manglicas.

Rezoliucija, reikalinga paramos. Kanados United Church atstovų suvažiavimui kelių baltiečių iniciatyva buvo įteiktas atšaukiamas rezoliucija, reikalaujanti Estijai, Latvijai ir Lietuvai nepriklausomybės ir laisvo apsisprendimo teisiu. Kad toji rezoliucija būtų priimta, reikia visuomenės paramos ypač laisvies. Iniciatoriai kviečia ir lietuvius rašyti laiškus angliskai, prašant priimti atšaukiamą baltiečių reikalą (Appeal on behalf of the Baltic people). Rašyti šiuo adresu: The Secretary of the Committee on the Church and International Affairs, 85 St. Clair Ave East, Toronto 7, Ont. Apie šį atšaukiamą rašo ir United Church laikraštis "The Observer" š.m. rugpjūčio 1 d. laidoje. Ten sakoma, jog tuo metu, kai United Church žmonių dėmesys kryps į Azijos, Afrikos, Art. Rytų kraštus, baltiečiai primena Estiją, Latvijos ir Lietuvos likimą. Esą tie kraštai neteko savo nepriklausomybės Hitlerio-Stalino sandėrio dėka. Pasak United Church misijų ir socialinės tarnybos sekretoriaus J. R. Hord, tam klausimui studijuoti būsianti sudaryti speciali komisija rugsėjo mėn. Pasak jo, šiame klausime esą reikia skirti civilines teises nuo komunistų ar sovietų įtakos, nes prašomos baltiečių trentinių grupės galinčios būti antikomunistinės, gliai nekenčiančios komunizmo kaip tokio.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems už mums parodytą nuoširdumą ir iškilmą primicijų surengimą Prisikėlimo parapijos bažnyčioje.

Ypatinga padėka: gerb. klebonui Tevui Placidiui už tėvišką rūpestį bei globą; mielaam chorvedžiui kun. Br. Jurksui, Vilniaus sol. O. Stankevičiutei, broliams Simanavičiams ir Prisikėlimo parapijos chorui už muzikinę dalį bažnyčioje; giminiams ir visiems valsių rengėjams, dalyviams už dovanas ir linkėjimus, o visiems kitiems už prisistatus sveikinimus. Mūsų nuoširdus kunigiškas lietuviškas ačiū visiems.

Taipgi nuoširdžiai dėkojame Sudburio lietuvių kleb. kun. A. Sabui už priėmimą ir pagerbimą, chorui už gražų giedojimą per iškilmą Mišias, p.p. šviečikams, Cebatoriams, Stepsiams ir Rukšiams už šaunias vaišes.

Kun. Petras Rukšys, SDB
Kun. Mečys Burba, SDB

DVIEJU SUAGUGSIŲ asmenų šeimai reikalingas dviejų kambarių ir virtuvės butas. Siūlyti po 6 val. vakarais tel. 535-6739.

EXPO 67 NAKVYNĖS

Rezidenciniame Montreale rajone, prie Decarie Expressway, 15 min. nuo Expo, atskiri kambariai vien parodos svečiams rezervuotame bute. Kambarys vienam asmeniui \$6, dviem — \$10 ir sekančiam asmeniui — po \$2. Taip pat geros sąlygos norintiems atostogauti modernname vasarnamyje Laurentian kalnuose. P. RUDINSKAS, 2415 PARK ROW EAST, N.D.G., MONTREAL 28, QUE., CANADA, TEL. 1-514-482-4094.

Vienintelė Lietuviška Toronte PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W. (prie Gladstone). Tel. 535-9468. Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilų vilkimas (towing). Autovėžmių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambanti tel. 6-8503. Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (liepos 1—7 d.) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MARKET

335 Roncevalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258. Savininkai — E. Punkris ir A. Matulaitis. Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, poršukai rūkyti unguriais, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

Tautinės grupės pasaulinėje parodoje

"The Globe a. Mail" korespondentas Bruce Lawson pranešė iš Montreale, kad Ontario Diena pasaulinėje parodoje rugpjūčio 5 buvo sėkminga. Joje dalyvavo apie 1000 programos atlikėjų ir apie 6000 žiūrovų. Pagrindinis koncertas įvyko Place des Nations aikštėje. Atidaromąją kalbą pasakė Ontario provincijos premjeras J. Robarts, pabrėždamas mintį "visi esame kanadiečiai". Jis susilaukė ypač gausių plojimų iš kvebekiečių, kai prabilo prancūziskai. Programą atliko 21 grupė, bet korespondentas mini, kad jos atstovavo tik šioms kraštams: Skotijai, Japonijai, Itali-

jai, Filipinams, Slovakijai ir Ukrainai. Ispūdingiausiai pasirodė ukrainiečių šokėjų grupė "Kalyana" ir estų gimnastai "Kalev". Dalyvavo ten ir lietuvių "Gyvataras" iš Hamiltono, visa eilė kitų tautybių grupių, bet korespondentas matė tik keletą. Matyt, būta neapdairaus korespondento. Į tai vėrtėtų atkreipti "The Globe a. Mail" redakcijos dėmesį.

Toronto televizijos 6-sis kanalas rugp. 5 d. vak. parodė dalį tautinių grupių pasirodymo Montrealyje pasaulinėje parodoje; buvo matyti ir "Gyvataro" šokiai. Komentatorius aiškiai paminėjo lietuvių vardą.

Pranešame, kad ateitininkų vadui rinkti balsavimo terminas baigiasi rugpjūčio 15. Dar nebaigusius ateitininkus prašome iki minėto termino pabalduoti ir balsavimo lapelius atsiųsti Krašto Rinkimų Komisijai, 61 Pine Crest Rd., Toronto 9, Ont.

K. K. R. Komisija

Leidiny "Lithuanians in Canada" pasirodys š.m. gale. Užsakymus ir pinigų prašome siųsti administracinės leidinio komisijos vardu: inž. A. Viskontas, 941 Dundas St. Toronto, Ont., Canada.

Regina Kutkienė yra išvykusi atostogų pas savo tėvus Brazilijon. Ji rašo: "Nors čia žiema, bet temperatūra 22° C. Daug dar žydinčių medžių, begalės vaisių ir daržovių. Žmonės labai mielūs. Visur jaučiama pažanga ir ... networka."

Julius Sakalauskas iš Vankuverio dalyvavo veterinarų suvažiavime Toronte ir ta proga aplankė savo profesijos draugus.

Muz. Danutė Rautinė yra parašiusi straipsnį apie lietuvių dainų rinkimą valstybiniam Kanados muzėjui. Iš jo matyti, kad šioje srityje padaryta. Netrukus tas straipsnis bus paskelbtas "T2".

Robertas Jotautas, praėjusiais metais atlikęs Bermudoje skraidymo praktiką, rugpjūčio 6 d. iš Toronto išskrido į Trenton, Ont.; iš ten skris į pasaulinę parodą Montrealy, kur su visos Kanados aviacijos kadetais atliks žemo skridimo pratimus.

Iš Suvalkų trikampio rugpjūčio 4 d. grįžo Aldona Pečiulytė ir Povilas Kalesinskas. Ten jie praleido 3 savaitių atostogas.

Mylimam Tėveliui A. † A. JUOZUI RICKUI mirus, jo

sūnus — ALGIMANTĄ ir JUOZĄ, dukteris — JANA

NINĄ NARUSIENĘ ir ALINĄ ŽILVITIENĘ, jų šeimas ir

kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

Jurgis ir Elena Simaičiai

EXPO 67 NAKVYNĖS

Jausitės kaip namie moderniame šešių kambarių bute. Dar galima gauti nakvynės. Tik \$5.00 asmeniui už parą. Pasaugojami vaikai. Tik 15 min. iki EXPO.

J. ŽITKUS, 9296—17th Ave., Montreal 38, P. Q.

Tel. 322-1681.

VYKSTANTIEMS į EXPO 67

Išnuomojami 8 kambariai naujame vienaauštyje (bungalow). 2 minutės nuo parodos. Kaina — nuo \$5 už kambarį.

J. IŠGANAITIS

126 DE TOURAINE AVE., LONGUEUIL, MONTREAL, QUE.

Tel. 674-7038

EXPO NAKVYNĖS

10 minučių autobusu iki parodos. PAPIGINTOS KAINOS:

kambarys vienam asmeniui — \$6;
sekančiam asmeniui — po \$2.
Vieta automobiliui. Užsakyti — rugsėjo — spalio mėn.;
Anksčiau užimta.

Buračas, 169 Chamby Rd., Longueuil, P.Q. Tel. 1-514-677-8232.

EXPO 67 NAKVYNĖS

PRIVACIAME NAME, SU ATSKIRU ĮEJIMU IR VISAI PATOGUMAIS, VISAI ARTI EXPO IŠNUOMOJAMI KAMBARIAI VIENAM ASMENIUI \$5. ŠEIMOS NUOLAIDA.

V. KUDZMA, 5001 BOSSUET ST., MONTREAL 5, P.Q.

TELEFONAS: 1-514-255-5579

EXPO 67 IŠNUOMOJAMI KAMBARIAI

NETOLI PASAULINĖS PARODOS. Yra vietos automobiliui pastatyti. SKAMBINTI TEL. 482-1380; 5377 King Edward Ave., Montreal, P.Q.

Vykstantiems į pasaulinę parodą MONTREALYJE.

Išnuomojame 6 kambarius rezidenciniame rajone, netoli nuo parodos. Kaina nuo \$6 dienai. Turime vietos automobiliams.

J. Skučas, 6966-44th Avenue, Rosemount —

Montreal 36, P.Q. Canada. Tel. (514)-722-6152

EXPO 67 MONTREALYJE

15 min. nuo EXPO išnuomojami privačiai dideli patogūs kambariai su virtuve: \$10.00 dienai už kambarį su dviguba lova. Taip pat vasarnamiai Laurentida kalnuose prie didelio gražaus smėlio ežero. Prašom užsakyti iš anksto:

A. GAURYS, 7730 BROADWAY, LaSalle Montreal 32, Quebec.

Tel. 366-8528.

MONTREAL

"NIEKAS NENORĖJO MIRTI"

Pasaulinės parodos metu Sovietų Sąjunga "Vendome" kino teatre rodo sovietų ir "respublikų" gamybos filmus neva "festivalio" vardu. Matyt, taip lengviau apsilenksti su Kvebeko filmų cenzūra.

Liukusinis kino teatras "Vendome" yra naujame Viktorijos dangoraižyje, kurį finansavo Italijos kapitalas.

Pirmasis "festivalio" filmas buvo apie nacių žudynes, antiras — Zalačevičiaus "Niekas nenorėjo mirti". "Premjeroje" pirmame seanse dalyvavo tik du asmenys — šių eilučių rašytojas ir dar vienas. Nors salė buvo tuščia, filmas vistiek buvo rodomas. Antro seanso pradžioje jau buvo 9 asmenys.

Veiksmas vyksta antros sovietų okupacijos pradžioje kažkur pietinėje Lietuvos dalyje. Partizanai nušauna vietos komunistų patikėtinį, kurio sūnūs ima keršyti partizanams. Taip ir vyksta visa drama, iki, žinoma, partizanai sunaikinami.

Filmas turi aiškų propagandinį atspalvį. Jis rodomas rusų kalba, tik dainos paliktos lietu-

vių kalboje, taip pat vardai ir pavardės. Per visą filmą kelis kartus vartojama "mes lietuvių" ir pan. Lietuviai pristatomi kaip brutaliūs, driskiai, samagono darytojai ir vartotojai. Svetimtaučiams tai palieka blogą įspūdį apie lietuvius.

Kai nužudytos komunistų patikėtinio žmona praše savo sūnų leisti vyra-tėvą palaikyti su religinėmis apeigomis, sūnus atsakė "ne". Yra šiek tiek įpinta lietuvių būdo ir tradicijų, pvz. kelis kartus parodyta kaip žmonės žėgnioja, sveikina, smūkelis ir t.t.

Partizanai atrodo panašūs į šaulius su vycio kryžiais. Jiems pažeminti rodoma scena, kaip partizanas rengiasi išniekinti moterį.

Kaip iš šių pastabų matyti, filmas yra rusiškai sovietinis, tarnaujantis Lietuvos okupuotam tikslams. Tie, kurie pasirūpino jo atgabenimu Montreale, neturėjo jokios nuovokos ne tik apie užsienio lietuvių nuotaikas, bet ir aplamai laisvojo pasaulio publiką. Propagandistai jau visi moka atskirti. J. L.

"Lietuvos Pajūris", redaguojamas A. Lymanto ir išėnas keturis kartus per metus, š.m. 3 nr. pastebi būdingą dalyką apie lietuvių dalyvavimą sovietiniame parodos paviljone: „...sovietinio paviljono lankytojams vyko lietuviškų meninių jėgų pasirodymas: Europoje pargarsę lietuvių kvartetą, operos solistai ir meno ansamblis "Lietuva". Tai buvo ypatingai gražūs pasirodymai. Jie tiesiog žavėte žavėjo žiūrovus, kurių būdavo pilna salė, kad vietų ne užtekdavo. Bet kaip ir visame kitame okupuotos Lietuvos gyvenime, taip ir ansamblių "globojo" rusas politrukas, nežūrint, kad ansamblio vedėjas ir buvo lietuvis. Nepaprastai slepiančių vaidą suteikė "vakariniai patikrinimai", kurių liudininkas yra ir šio straipsnio autorius. Spektakliui pasibaigus, visi menininkai turėjo išsikiuoti lauke prie paviljono. I eilę stojo ir rikiavosi žymūs senesnio amžiaus muzikos profesorius, pagarsėję solistai, šokėjai, šokėjos, smuikininkai, kanklininkai ir kiti, o tarp jų nuotolius pirštų judesiais nustatinę politrukas. Pagaliau patenkintas išsikiavimu jis, žinoma, rusų kalba, davė lietuviams nurodymus ir įsakymus. Kaip lietuvių menininkai tokį demonstratyvų pažeminimą turėjo pernešti, tik jie vieni težino."

A. Lymantas, iki šiol redaguojęs "Lietuvos Pajūrį", pareiškė norą atsistatydinti iš eitu pareigų. Laikraštį leidžia Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba.

"Lito" iniciatyva rugsėjo 16 d., šeštadienį, rengiama didelė Montreale lietuvių jaunimo ekskursija autobusais į Kvebeko miestą. Tam reikaliui "Baltijos" vardu gauta iš Kvebeko Central Committee \$785.00 parama. Ekskursijoje gali dalyvauti "Lito" nariai ir "Baltijos" stovyklų dalyviai nuo 8 iki 16 m. amžiaus. Taip pat galės dalyvauti ir visi tie, kurie iki registracijos galo taps "Lito" nariais. Jaunesni kaip 8 metų ir ekskursiją nebus priimami. Išvykti numatoma 7 v. r. grįžti 9 v. v. Kelionė ir pietūs nemokami, tačiau patartina pasiimti

lengvų užkandžių kelionės metu ir šiek tiek pinigų suvenyrams ir smulkiosioms išlaidoms. Smulkesni nurodymai bus duoti raštu užbaigus dalyvių registraciją. Užsiregistruoti iki rugpjūčio 25 d. Registraciją vykdo abu "Lito" skyriai ir "Baltijos" komiteto nariai. Užsiregistruoti galima ir telefonu nurodant savo vardą, pavardę, adresą, amžių ir telefoną. Visą Montreale jaunimą kviečiame pasinaudoti šia gera proga.

Nuo metų pradžios "Litas" padidėjo \$175,000 ir visai priartėjo prie dviejų milijonų dolerių. Aktyvė: kasa vietoje \$7,334, banke \$86,842, paskolos \$1,801,829, vertyb. laktšai \$42,500, centrinėje unijų kasoje \$41,018, inventoriūs \$2,934, kitos sumos \$4,325. Pasyvė: šėrai \$1,349,813, depozitai \$554,205, atsargos kapitalai \$34,668, š. m. pelnas \$44,149, kitos sumos \$3,947. Labai gyva paskolų paklausa. "Lito" augimas šiemet kiek lėtesnis kaip pernai, tačiau sąmatoje numatyti pažadai nariams bus įvykdyti.

Tarptautinė jaunimo diena buvo surengta rugpjūčio 6 pasaulinės parodos jaunimo paviljone. Dalyvauti joje buvo kvieistos ir lietuvių jaunimo organizacijos. Jų atstovams buvo išsiuntinėti net ir bilietai. Neteko patirti, ar kas iš lietuvių dalyvavo. Kaip matyti iš angliškios spaudos pranešimų, programoje vyravo vidurinio amžiaus visokio plauko "laikos" agitatoriai, kurie visą laiką puolė JAV, o prancūzų kalbėtojai — angliškąją Kanadą. Prof. Rioux iš Montreale skelbė, esą JAV-ės vykdančios Vietnamo tautųdystę. Apie 50 pacifistų iš JAV bandė demonstruoti bei dainuoti, bet parodos policijos buvo sustabdyti. Jie lankė didžiuojų valstybių paviljonus, tęsdami savo pacifistinę propagandą. Palankiausiai juos priėmė rusų paviljonas, kur jie susitiko su pastarojo vadovais. Aplamai, tarlamoji "jaunimo diena" buvo panaudota prosvietinei propagandai. To, matyt, norėjo patys rengėjai. Kvietimus įvairioms atstovams pasirašė jaunimo paviljono direktorius Pierre Leboef.

"LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766-5827

EXPO 67 PASŲ AGENTŪRA.

MOKA už:
Depozitą 4.4%
Numatyta už šėrus 5.4%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 bendros santaupų sumos.

IMA už:
Nekilm. turto paskolas 7%
Asmenines paskolas 7.6%
Investacines paskolas 8.4%
Pigus paskolų draudimas iki \$10,000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Uždarytos liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Darbo dienomis nuo 10 iki 3 val. kasdien; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545 diena—penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RUSIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)

Montreal, 36 Que. Tel. RAYmond 7-3120

EXPO 67 PASUS IR BONŲ KNYGUTES

Montrealyje nusipirkite su žymia nuolaida darbo dienomis Montreale Lietuvių Kredito Unijoje "Lito", o sekmadieniais po 10 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos spaudos kioske. "Lito", Aušros Vartų parapijos ir kiosko adresas: 1465 De Seve St., Cote St. Paul. Montreal 20, Que.